

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

26

ВЕРАСНЯ 2015 г.

СУБОТА

№ 185 (28043)

Кошт 2000 рублёў

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Афіцэрамі не нараджаюцца

СТАР. 4

Новыя людзі беларускай вёскі

СТАР. 5

У бацькоўства — як у... космас

СТАР. 6

ГАЛОЎНАЕ — КАБ БЫЛА ВЫТВОРЧАСЦЬ

Учора на Беларускам металургічным заводзе была запушчана новая вытворчая лінія

Удзел у запуску новай вытворчай лініі — драбнаасортна-драцянога стана прыняў Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка.

Фота БЕЛТА

Падчас наведвання БМЗ кіраўніку дзяржавы далажылі аб далейшых перспектывах развіцця вытворчасці.

Прэзідэнт паведаміў, што магчыма аказання падтрымкі Беларускаму металургічнаму заводу будзе разгледжана ў найбліжэйшы час.

Кіраўнік дзяржавы паабяцаў, што адпаведны праект указа разгледзіць як мага хутчэй і будзе прынята канкрэтнае рашэнне.

Кіраўнік дзяржавы вярнуўся да гэтай тэмы і ў час размовы з работнікамі прадпрыемства.

СТАР. 2

АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА ВЫСТУПІЦЬ У ААН

Прэзідэнт Беларусі 26-29 верасня здзейсніць рабочы візіт у Злучаныя Штаты Амерыкі (г. Нью-Ёрк), паведамілі ў прэс-службе беларускага лідара.

Кіраўнік дзяржавы таксама зробіць выступленне ў рамках агульнапапулярнай дыскусіі на юбілейнай, 70-й сесіі Генеральнай асамблеі ААН.

Графікам знаходжання Прэзідэнта ў ШВА прадугледжаны цэлы шэраг двухбаковых сустрэч з лідарамі іншых дзяржаў свету.

План правядзення хаджу змяняць

План правядзення хаджу будзе зменены ў Саудаўскай Аравіі пасля трагедыі, у выніку якой загінула больш за 700 чалавек.

ДАЦЯГНУЦЦА ДА НЕБА...

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА

ЛЭП высокага напружання — відовішча грандыёзнае, але для нашага вока ўжо прывычнае.

і «ажывіць» такіх гігантаў, працягнуўшы між імі правады... Пракладка электралініі высокага напружання вядзецца цяпер у напрамку Астраўца.

Грашовы калькулятар

СЯМЕЙНЫ БЮДЖЭТ ПАВІНЕН МЕЦЬ «ПАДУШКУ БЯСПЕКІ»

А вось пры заключэнні крэдытнага дагавора трэба тройчы ўзважыць усе «за» і «супраць»

У трэцяй декадзе верасня Асацыяцыя беларускіх банкаў праводзіць серыю лекцый па фінансавай асвеце для студэнтаў першых курсаў беларускіх ВНУ.

сельгаспрадукцыі) і дадатковымі (ганарары, выйгрышы ў латарэю і г.д.).

Каб сямейны бюджэт быў заўсёды з плюсам, неабходна адначасова весці і падлік усіх артыкулаў яго расходаў.

Увогуле, расходы могуць класіфікавацца і па мэтавых напрамках, але галоўнае, на думку Вольгі Купчынавай, у тым, каб кожны член сям'і мог свядома адрозніваць выдаткі на тое, што хачу і што трэба.

ВЫРАТАВАЛЬНАЯ «СХОВАНКА» ДЛЯ БЮДЖЭТУ

Амаль у кожнай сям'і часам могуць узнікнуць сітуацыі, калі неабходна трэмінава адшукаць пэўную суму грошай, якая папярэдне не планавалася ў бюджэце.

ПАРАДЫ АД СПЕЦЫЯЛІСТА

Вольга Купчынава ўпэўнена, што ў асабістым бюджэце выдаткі заўсёды павінны адпавядаць даходам.

СТАР. 2

АГУЛЬНАЯ ДАПАМОГА

Трохразовая алімпійская чэмпіёнка Дар'я Домрачова наведала дзіцячы хоспіс у Бараўлянах

Фота БЕЛТА

Біятланістка перадала дырэктару ўстановы Ганне Гарчаковай сертыфікат на 300 міль беларускіх рублёў.

«Людзі, якія знаходзяцца тут, у хоспісе, лепш за астатніх разумеюць, як важна здароўе родных і блізкіх.

Акрамя таго, алімпійская чэмпіёнка аддала маленькім пацыентам падарункі і сфатаграфавалася з дзецьмі і іх бацькамі.

Нагадаем, будаўніцтва хоспіса ў Бараўлянах пачалося ў снежні мінулага года.

Дырэктар Беларускага дзіцячага хоспіса выказала падзяку ўсім, хто дапамагае будаваць новы комплекс у Бараўлянах.

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ. lobazhevich@zviazda.by

ХРОНІКА АПОШНІХ ПДЗЕЙ

Украіне ўстанавілі цану на газ нароўні з сумежнымі з ёй краінамі Еўрасаюза

Цана расійскага газу для Украіны ўстаноўлена на ўзроўні коштаў на газ для сумежных з ёй краін Еўрапейскага саюза.

План правядзення хаджу змяняць

План правядзення хаджу будзе зменены ў Саудаўскай Аравіі пасля трагедыі, у выніку якой загінула больш за 700 чалавек.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

Вучоныя знайшлі астанкі Джаконды?

Італьянскія вучоныя абвясцілі аб верагодным выяўленні астанкаў Моны Лізы, намалёванай на знамяці аднайменнай карціне Леанарда да Вінчы.

Валерый ГАУРЫШ, жыхар горада Чавусы:

— Для мяне чаканне і прыход чарговага нумара «Звязды» — тое ж, што чаканне сярца ці проста добрага чалавека, які шмат чаго ведае і можа раскажаць, які умее падтрымаць і параіць, узяць на-строй...

Я зноў выбіраю «Звязду»

«...ЛІЧУ, ШТО Ё Кожную ХАТУ, ДЗЕ ЖЫВУЦЬ БЕЛАРУСЫ, ПАВІННА ПРыходзіць «ЗВЯЗДА»

Я ў гэтай газеце ведаю ўсіх журналістаў, многіх ншататных асобаў, у кожнага свой стыль.

Такі давер і такая ўвага, вядома ж, не толькі да майё асобы. Я свецдаць многія рубрыкі («Зва-ротная сувязь», «З людзьмі і сам-насам», конкурс «Хто каго?»).

З задавальненнем чытаю артыкулы беларускіх эканамістаў, палітолагаў, мне цікавыя аналіз падзей, што адбываюцца ў краіне і свеце.

У апошнія гады мяне вельмі хвалюе стан нашай вёскі. Мы родам адтуль, а яна знікае... Прычым не нейкая там адна, малая, а недзе ўжо і досыць вялікая.

Як зрабіць жыццё на вёсцы прэ-стыжным і камфортным? Адак-зы на гэтыя пытанні перыядычна знаходжу на старонках «Мясцо-вага самакіравання».

Асобнай павягі заслугоўвае фотакарэспандэнт «Звязды» Анатоль Кляшчук — за арыгі-нальнасць, цікавасць, часам ірані-чныя здзімкі.

А наогул, нецкавых рубрык у сваёй газеце я не бачыў. Бо яно ж трэба ведаць, чым жыве амерыя і мі-льцыя, як развіваецца спорт, што хвалюе моладзь. Мы, чым бы ні займаліся, жывём у адной краіне.

ПІШАМ ПРА ТОЕ, ШТО САПРАЎДЫ ВАЖНА

Падпісання на газету можна ў любым аддзяленні паштовай сувязі; з дапамогай аплатна-даведачнага тэрмінала РУП «Белпошта»; праз сістэму «Інтэрнэт-падпіска» на сайце www.belpost.by; у кіёсках «Белсаюздрука»; у паштальёнаў.

5 разоў на тыдзень!

Падпіска, дарэчы, можа стаць добрым падарункам для вашых родных і блізкіх, для вашых сяброў.

Ідзе падпіска на «Звязду» на IV квартал 2015 года!

ГАЛОЎНАЕ — КАБ БЫЛА ВІТВОРЧАСЦЬ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

«Ваша кіраўніцтва звярнулася з просьбай прыняць меры, каб вы маглі працаваць. Мы дамовіліся — члены ўрада, міністр, ваша кіраўніцтва, што ў найбліжэйшы час мы разгледзім гэтае пытанне разам і мною будзе прынята рашэнне. Вядома, мы не можам спыніць завод. Але вы не адзіныя, хто просіць падтрымкі ў гэты цяжкі час», — адзначыў беларускі лідар.

«Скарачаць сабекошт, затраты на вытворчасць прадукцыі вам давядзецца. Калі вы гэтага не зробіце, я нават і разглядаць указ аб падтрымцы прадпрыемства па крэдытах не буду. Кажу вам гэта шчыра і сумленна, нягледзячы на палітычны момант», — заявіў Прэзідэнт.

Падчас гутаркі з работнікамі БМЗ Аляксандр Лукашэнка закрануў і надзённыя для грамадства пытанні.

МЯЖА ПАД НАДЗЕЙНАЙ АХОВАЙ

Пытанні бяспекі на беларуска-ўкраінскай граніцы знаходзяцца ў цэнтры ўвагі кіраўніцтва краіны, і Беларусь здольна выстаіць надзейны заслон спробам пранікнення бандытызму на сваю тэрыторыю, пра што заявіў Прэзідэнт. Ён канстатаваў найўнасць пазўных праблем, што прыходзяць з Украіны, з якімі ў Беларусь вымушаны змагацца шляхам умацавання пагранічнай бяспекі. «Я ўжо не кажу аб наркатыках... Зброю, аўтаматы, боепрыпасы везуць, самі едуць суды. Мы ўмацоўваем граніцу. Мы яе поўнасцю закралі, а цяпер узвядзем інжынерныя збудаванні, каб мыш не прапузла. Мы забяспечым бяспеку сваёй краіны», — падкрэсліў беларускі лідар.

«Я многіх украінцаў ведаю, якія прыехалі. Мы стараемся забяспечыць усіх работай. Але мы цяпер будзем вельмі сур’эзна ўсіх сартаваць, каб суды бандыты не прыехалі, якія хочучь дэстабілізаваць становішча ў Беларусі. А тыя, хто прыхаеў жыць і працаваць, — калі ласка», — заявіў кіраўнік дзяржавы.

АБ МІГРАНТАХ З БЛІЗКАГА УСХОДУ

Прэзідэнт выказаў упэўненасць, што, нягледзячы на праблемы з масавым прытокам мігрантаў з дзяржаў Блізкага Усходу, якіх назіраюцца цяпер у краінах Еўрасаюза, гэты патак не хлыне ў Беларусь. «Мы не Еўрасаюз, не Амерыка. Мы там не ваявалі. Гэта яны разбуралі гэтыя дзяржавы», — падкрэсліў беларускі лідар. Ён нагадаў аб збойшчавых Муамара Кадфі, Садама Хусэйна, якія няхай, магчыма, і не вызначалі дэмакратычным стылем праўленія, але трымалі пад кантролем сітуацыю ў сваіх краінах, што ўплывала і на рэгіянальную бяспеку ўвогуле. «Яны (Захад. — **Зайвага БЕЛТА**) поўнасцю дэстабілізавалі арабскі Усход і атрымалі тое, што хацелі. Таму гэта іх праблема, і няхай яны з ёй разбіраюцца. Гэтага наплыву ў Беларусь. — **Зайвага БЕЛТА** не будзе», — заявіў кіраўнік дзяржавы.

Пры гэтым Прэзідэнт адзначыў, што адна з галоўных праблем Беларусі — гэта дэмаграфічная сітуацыя, і ў прычыне краіна зацікаўлена ў павелічэнні насельніцтва, у тым ліку за кошт мігрантаў. Аднак рэзка аднамомантавая міграцыя вялікай колькасці людзей не можа не стваріць пэўных праблем, у тым ліку ў частцы росту злачынасці, незадаволенасці карэнага насельніцтва. «У нас няма пакуль праблем з гэтым і не будзе. Я вам гэта гарантую. Мы тут у нейкую дэмакратыю гуляць не маем намеру», — заявіў Прэзідэнт, адзначаючы пры гэтым, што Беларусь не закрывае граніцу для тых людзей, якія трапілі ў бяду.

АБ МАГЧЫМАСЦЯХ АЭС

«З увядзеннем у строй Беларускай атамнай электрастанцыі ў краіне маюць намер пашырыць сферы выкарыстання электраэнергіі», — расказаў Прэзідэнт. Цяпер Беларусь вымушана часткова імпартаваць электраэнергію або выкарыстоўваць для яе вытворчасці прыродны газ, які таксама нятанны. У той жа час з уводам праз некалькі гадоў БелАЭС у краіне наадварот з’явіцца лішак электраэнергіі, які неабходна неяк выкарыстоўваць.

«Таму я даручыў ураду знайсці варыянт, што мы будзем з гэтай электраэнергіяй рабіць. Значыць, будзем гэты напрамак у краіне развіваць: газавыя пліты на кухні заменім і да электрамобіляў. Во-п’р ёсць», — сказаў Прэзідэнт. Аляксандр Лукашэнка таксама не выключыў магчымасці таго, што для заахоўвання насельніцтва да больш шырокага выкарыстання электраэнергіі ў тых ці іншых сферах у шэрагу выпадкаў будучь увядзіцца больш нізкія цэны.

АБ АДМОВЕ АД ТЭЛЕЭФІТУ

Закраналася падчас сустрэчы з калектывам БМЗ і выбарчая тэматыка. У прыватнасці, кіраўнік дзяржавы растлумачыў прычыны, з якіх ён не скарыстаўся эфірным часам, што прадастаўляецца кандыдатам у Прэзідэнты на тэлебачанні і радыё. Як адзначыў беларускі лідар, само па сабе яго выступленне ў тэлеэфітуры не з’яўляецца праблемай, яго заява па тых або іншых актуальных пытаннях і цяпер практычна штодзённа паказваецца тэлеканаламі. «Я лічу, што павінен неяк на практыцы разгаварць на працэсы, што адбываюцца», — сказаў Аляксандр Лукашэнка. — Ну што, я сяду за экран і раскажу, якая ў нас будзе адукацыя або ахова здароўя? Той, хто сочыць за маёй палітыкай, цудоўна ведае мае падыходы: адукацыя і ахова здароўя павіны быць у асноўным бюджэтнымі. Дзяцей, старых будзем берагчы як зрэнку вока».

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што нават у перыяд перадавыбарнай кампаніі ў большай ступені займаецца практычнымі пытаннямі развіцця краіны, робіць розныя замежныя візіты. Кіраўнік дзяржавы, у прыватнасці, праанансаваў, што ў бліжэйшы час у яго павіна адбыцца сустрэча з кіраўніком Міжнароднага валютнага фонду для абмеркавання магчымасцей супрацоўніцтва. Акрамя таго, чакаецца ўдзел у саміце ААН, запланавана шмат сустрч з лідарамі замежных дзяржаў. «Думаю, у мяне будзе яшчэ магчымасць звярнуцца да вас і сказаць літаральна некалькі слоў на працягу 5-7 хвілін напярэдадні выбараў», — рэзюмаваў Аляксандр Лукашэнка.

Прэзідэнт заклікаў прысутных любіць сваю краіну, падтрымліваць у ёй парадак і бяспеку. «Чалавек павінен любіць сваю краіну і быць упэўнены, што гэта яго дом, цёплы і ўтульны. Гэта клопат Прэзідэнта. Як-ніяк мы забяспечываем гэта. Далей горш не будзе. Я вам гарантую», — заявіў кіраўнік дзяржавы.

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што ўсе сацыяльныя і палітычныя катаклізмы ў дзяржаве амаль заўсёды выклікаюні ўнутранымі прычынамі. Прыклад таго — суседняя Украіна, дзе злачынаснасць і карупцыя прывялі да самых цяжкіх наступстваў.

«Які б у вас ні быў Прэзідэнт, ён таксама не без недахопаў, але ні ён, ні яны (чыноўнікі. — **Зайвага БЕЛТА**) не раскралі краіну. Мы яе не разбуралі. Хапае праблем. Але, калі народ бацьчы, што гэтая ўлада не злачынная, ён перацерпіць, перанясё ўсё. А калі мы акунёмся ў карупцыю, ліхадзейства, расцягнем, раздзелім краіну, мы хутчэй рухнем, чым Украіна», — падкрэсліў беларускі лідар.

Паводле БЕЛТА

Выбары-2015

ПАДЛІЧЫЛІ ДА ЧАЛАВЕКА

У спісы для галасавання на выбарх Прэзідэнта краіны ўключаны 6 995 181 выбаршчык. Адпаведная інфармацыя размешчана на сайце Цэнтральнай камісіі па выбарах і правядзенні рэспубліканскіх рэфэрэндумаў.

У прыватнасці, па Брэсцкай вобласці колькасць выбаршчыкаў склала 1 000 295 чалавек, па Віцебскай — 877 793, па Гомельскай — 1 101 044, па Гродзенскай — 778 355, па Мінскай — 1 116 183, па Магілёўскай — 814 852, па горадзе Мінску — 1 300 917.

За межамі краіны ў спісы для галасавання ўключаны 5 742 выбаршчыкі. Як паведаміла раней старшыня Цэнтрывыбаркама Лідзія Ярмошчына, для галасавання на прэзідэнцкіх выбарах у краіне будзе надрукавана больш за 7 мільёнаў бюлетэняў. Агульны рэзерв запасных бюлетэняў складае да 5% і будзе размеркаваны па ўчастках.

Наогул у краіне і па-за яе межамі створана больш за 6,1 тысячы участкаў для галасавання. Яны будучь працаваць у тым ліку ў санаторыях, прафілакторыях, дамах адпачынку, бальніцах і іншых арганізацыйных аховай здароўя, якія аказваюць медыцынскую дапамогу ў стацыянарных умовах. Таксама выбарчыя участкі будучь працаваць у вайсковых часцях.

Для грамадзян Беларусі, якія пражываюць па-за межамі краіны, утворана 49 участкаў.

Надзея АЛЕКСАНДРОВІЧ

…МЕЦЬ «ПАДУШКУ БЯСПЕКІ»

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

«Многія маладыя людзі памылкова разважваюць аб тым, што пенсія рэшчэ далёка. Аднак, каб годна жыць і ў старасці, трэба паспрабаваць забяспечыць да выхаду на пенсію дадатковыя крыніцы даходаў: зберажэнні, якія прыносяць працэнт альбо іншыя актывы, здольныя прыносіць прыбытак», — лічыць Вольга Купчынава.

ПАЗЫЧАЦЬ ЛЕПШ

З «ХАЛОДНАЙ» ГАЛАВОЙ

Што да крэдытаў, то першапачаткова трэба зрабіць цвярозую ацэнку рэальнай патрэбы менавіта ў гэтым крэдыце. Наступным пунктам будучага крэдытаатрымальніка стане рэальны аналіз сваіх магчымасцяў па пагашэнні пазыкі і працэнтаў, а таксама здольнасць разабрацца і правільна ацаніць усе ўмовы крэдытнага дагавора. Не лішнім будзе і спрагна-заваць сітуацыю, калі прырэзачца несіць адказнасць перад банкам і паўчыцелем у выпадку непагашэння крэдытнага доўгу.

Зрабіць правільны выбар і вырашыць для сябе пытанне, браць ці не браць, дапаможа наступнае супастаўленне аргументаў «за» і «супраць» выкарыстання крэдытаў.

АРГУМЕНТЫ «ЗА»

- Крэдыт дазваляе атрымаць тое, чаго вы не можаце дасягнуць іншым спосабам (купля жылля, аўтамабіля, навучанне).
- Пры куплі ў крэдыт вы адразу пачынаеце карыстацца набытымі дабротамі.
- Часам крэдыт — адзіны спосаб рашэння непрадбачаных праблем, калі ў вас адсутнічае фінансавая «падушка бяспекі».
- Крэдыт дае дадатковыя эканамічныя магчымасці.

АРГУМЕНТЫ «СУПРАЦЬ»

- Карыстаючыся крэдытам, вы пліціце за пакупку больш. Чым даўжэй выплачваецца крэдыт, тым большыя выдаткі па ім.
- Даступнасць куплі за кошт крэдыту можа справакаваць неразумныя траты: можа быць набыта і не вельмі патрэбная рэч.
- Купляючы ў крэдыт, вы звязваеце сябе даўгавымі абавязкацтвамі і абмяжоўваеце ў будучыні свае фінансавыя магчымасці.
- Калі вы не зможаце пагашаць крэдытны доўг, то пазаб’яўцеся закладу (набытага ў крэдыт аўтамабіля, кватэры) і выплачваеце банку штрафныя санкцыі.

Фінансы

ДЭДАЛАРЫЗАЦЫЯ ЭКАНОМІКІ

ПРАДОЎЖЫЦЦА

Лібералізацыя валютнага заканадаўства

Цяпер для краіны застаецца актуальным пытанне дэдаларызацыі эканомікі, бо гэта за межная валюта мае пераважнае хаджэнне як з пункту гледжання крэдытных партфеляў банкаў, так і адносна зберажэнняў суб’ектаў гаспадарання і насельніцтва. Аб гэтым учора паведаміў **першы намеснік старшыні Нацыянальнага банка Беларусі Тарас НАДОЛЬНЫ** на банкаўскім форуме, які праходзіць ў Мінску.

«Мерапрыемствы ў гэтым напрамку ажыццяўляюцца і зараз, аднак у Нацбанку разумеюць, што для таго, каб вырашыць праблему дэдаларызацыі эканомікі, неабходна спаткаць стварыць макраўмовы — нізкую інфляцыю, стабільную і прагна-зуюмую сітуацыю на валютным

Запаведны напеў

БЕЛАВЕЖСКАЯ ПУШЧА — ТЭРЫТОРЫЯ ЛЮБОВІ

Наш самы знакаміты нацыянальны парк убачаць ва ўсім свеце

Створаны Міністэрствам інфармацыі Беларусі сумесна з тэлеканалам Animal Planet (Europe) Discovery і пры падтрымцы Упраўлення спраў Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, нацыянальнага парка «Белавежская пушча» і кампаніі «Космас ТБ» фільм «Белавежская пушча. Спрадвечны лес» заклікаю паказаць дзівосны свет беларускай прыроды, пазнаёміць гледачоў з многіх краін свету з унікальнай флорай і фаўнай запаведных тэрыторый і турыстычным патэнцыялам нацыянальнага парка «Белавежская пушча».

Як адзначыла міністр інфармацыі Лілія АНАНІЧ падчас перадпрэм’ернага паказу фільма, у Беларусі прадастаўлена больш за 200 замежных каналаў. «Мы зацікаўлены, каб, прадастаўляючы добрыя праграмы, за межняя тэлеканалы выраблялі якасны прадукт пра Беларусь. Гэты праект, рэалізаваны з найбуйнейшым сусветным брэндам — каналам Animal Planet, — думаю, стане першай ластаўкай», — сказала міністр.

Па словах генеральнага дырэктара нацыянальнага парка «Белавежская пушча» Аляксандра БУРАГА, творчая група тэлеканала праводзіла здымкі ў запаведным лесе на працягу чэрвеня-ліпеня 2015 года. Але, нягледзячы на такі кароткі час, яна змагла паказаць у фільме побыт, гісторыю, турыстыку і,

РЭКАМЕНДАЦЫЯ АД НАЦБАНКА

Спецыялісты фінансавага рэгулятара краіны падрыхтавалі спецыяльную памятку кліенту пры атрыманні ім крэдыту. Прапануем самым слухныя парады гэтага документа.

Уважліва вывучце ўсю інфармацыю аб крэдыце і ўмовах яго прадастаўлення, карыстання і вяртання (пагашэння). Для прыняцця рашэння аб крэдытаванні варта атрымаць ад супрацоўнікаў банка вычарпальную інфармацыю аб умовах, на якіх яно ажыццяўляецца, у тым ліку аб усіх вёз выключэння плацяхах. Памятайце! Ваша права на атрыманне своечасовай (да заключэння крэдытнага дагавора або дадатковага пададнення да яго), неабходнай і дакладнай інфармацыі замацавана заканадаўствам краіны. Да такой інфармацыі, у тым ліку, адносяцца: сума крэдыту, тэрмін, на які ён можа быць атрыманым, памер працэнтаў за карыстанне крэдытам.

Уважліва вывучце ўмовы крэдытавання. Звярніце ўвагу, ці ёсць неабходнасць заключэння дадатковых дагавораў і (або) карыстання дадатковымі паслугамі. Запытайце і вывучце інфармацыю аб умовах і кошце дадатковых паслуг пры крэдытаванні ў супрацоўнікаў банка.

Прыняццю найлепшага рашэння можа спрыяць вывучэнне прапануў некалькіх банкаў, якія выдаюць крэдыты фізічным асобам. Атрыманая інфармацыя дазволіць вам параўнаць умовы. З неабходнай інфармацыяй аб прапанаваных крэдытных прадуктах можна азнаёміцца на сайтах банкаў (спасылкі глядзіце на афіцыйным сайце Нацыянальнага банка www.nbrb.by ў раздзеле «Банкаўская сістэма»). Аднак для канчатковага прыняцця рашэння аб падпісанні крэдытнага дагавора з усімі ўмовамі

крэдытавання лепш азнаёміцца ў самім банку.

Уважліва вывучце крэдытны дагавор і іншыя дакументы. Не спяшайцеся іх падпісаць. Перад падпісаннем крэдытнага дагавора старанна вывучце яго. Па магчымасці, вазьміце крэдытны дагавор дадому, больш уважліва прачытайце яго ўмовы, якія вызначаюць вашы абавязкі. Пераканайцеся, што крэдытны дагавор не змяшчае ўмоў, пра якія вы не ведаеце ці сэнс якіх для вас цыяны. Калі якія-небудзь умовы крэдытавання незразумелыя, прасіце тлумачэнні і адпаведныя дакументы ў супрацоўнікаў банка, удакладняючы цікавыя для вас пытанні.

Калі вы не атрымалі неабходных тлумачэнняў, лепш адкласці прыняцце рашэння аб атрыманні крэдыту. Уважліва вывучышы крэдытны дагавор, яшчэ раз узважце ўсе «за» і «супраць», спакойна ацаніце свае магчымасці па своечасовым пагашэнні крэдыту і выплаце ўсіх належных плацяхоў.

Падпісанне крэдытнага дагавора — самы адказны крок. Падпісаўшы яго, вы згаджаецеся з усімі ўмовамі дагавора і прымаеце на сябе абавязцельствы па іх выкананні, у тым ліку па вяртанні (пагашэнні) у пэўныя тэрміны сумы крэдыту і выплаце працэнтаў за карыстанне ім, а пры невыкананні (неналежным выкананні) гэтых абавязцельстваў банк мае права звярнуцца па спганненне (прымуовае выкананне) ва ўстаноўленым заканадаўствам парадку. Падпісвайце крэдытны дагавор (іншыя дакументы банка), толькі калі цалкам упэўнены ў тым, што ўсе яго ўмовы зразумелы і вы дакладна ўяўляеце, якія плацэжы і ў які тэрмін неабходна будзе зрабіць, а таксама вы перакананы, што зможаце гэта зрабіць.

Улічвайце, што інфармацыя аб абавязцельствах кліента па крэдытным дагаворы будзе перададзена банкам у крэдытны рэгістр Нацыянальнага банка Беларусі для фарміравання вашай крэдытнай гісторыі. Крэдытная справаздача з гэтай крэдытнай гісторыі можа быць прадастаўлена адзін раз на працягу года без выплаты ўзнагароджання і неабмежаваную колькасць разоў на працягу года за ўзнагароджанне (платная паслуга). З умовамі атрымання крэдытных справаздач можна азнаёміцца на афіцыйным сайце Нацбанка www.nbrb.by ў раздзеле «Пытанні, якія часта задаюць».

Сяргей КУРКАЧ. kurkach@zviazda.by

Знешняя палітыка

Вызначаецца новы парадак дня Саміт ААН па пытаннях развіцця праходзіць у Нью-Ёрку

З учарашняга дня ў штаб-кватэры ААН у Нью-Ёрку праходзяць мерапрыемствы высокага ўзроўню 70-й сесіі Генеральнай Асамблеі Арганізацыі Аб’яднаных Нацый, у тым ліку Саміт ААН — 2015 па пытаннях развіцця. Гэта, як заўважыў на чарговым брыфінгу Дзмітрый МірончыК, начальнік упраўлення інфармацыі — прэс-сакратар Міністэрства знешніх спраў, найбольш важная падзея Арганізацыі Аб’яднаных Нацый за апошня гады.

Гэта звязана ў першую чаргу з тым, што «на Саміце чакаецца ўхваленне новага парадку дня ўстойлівага развіцця на найбліжэйшыя 15 гадоў».

Удзельнікі Саміту ААН — 2015 павядадуць вынікі рэалізацыі Мэт развіцця Дэкларацыі тысячагоддзя, прынятай кіраўнікамі дзяржаў у 2000 годзе. Як паведаміў Дзмітрый МірончыК, наша краіна паспяхова выканала пляц з васьмі Мэт развіцця: выкараніла крайнюю галечу і голад, забяспечыла ўсеагульную пачатковую адукацыю, знізла мацярынскую і дзіцячую смертнасць, дамаглася прагрэсу ў забяспечэнні роўнасці мужчын і жанчын.

— Паводле ацэнак міжнародных арганізацый, гэты паказчык выканання Мэт развіцця тысячагоддзя з’яўляецца высокім у параўнанні з іншымі дзяржавамі свету, — звярнуў увагу прэс-сакратар МЗС.

Па інфармацыі, агучанай на брыфінгу, новы парадак дня ААН у галіне развіцця грунтуецца на 17 мэтах — глабальных арыенцірах для развіцця, а таксама на 169 задачах.

— Дэлегацыя Беларусі прымае актыўны ўдзел у падрыхтоўцы вынікавага дакумента Саміту ў якасці члена рабочай групы Генеральнай Асамблеі ААН па мэтах устойлівага развіцця і ў рамках міжрадавага перамоўнага працэсу па ўгадненні вынікавага дакумента саміту, — паведаміў Дзмітрый МірончыК. — Беларусь вітае той факт, што ўпершыню ў гісторыі існавання ААН пры ўдзеле ўсіх дзяржаў-членаў і на аснове эканамічных разлікаў узгоднена адзінае браанна шляхоў паліпшэння ўмоў жыцця насельніцтва планеты на доўгатэрміновую перспектыву. Мы надаём важнае значэнне поспеху Саміту-2015.

З 28 верасня пачынаецца агульнапалітычная дыскусія 70-й сесіі Генеральнай Асамблеі ААН.

Як адзначыў прадстаўнік МЗС, падчас сесіі наша дзяржава працягне працу па прасоўванні сваіх ініцыятыў па праблемацкіх барацьбах з гандлем людзьмі і актывізацыі міжнароднага супрацоўніцтва па сумежнай праблеме — супрацьдзеянні гандлю чалавечымі арганамі.

— У ходзе 70-й сесіі Генеральнай асамблеі ААН плануецца прасоўванне двух беларускіх праектаў рэзалюцыі, — паведаміў Дзмітрый МірончыК. — Першая — наша традыцыйная — «Паліпшэнне каардынацый і намаганняў у барацьбе з гандлем людзьмі», другая — «Прадастаўленне Еўразійскаму эканамічнаму саюзу статусу назіральніка ў Генеральнай Асамблеі ААН». Яна вылучана Беларуссю ў якасці старшынй ЕАЭС у гэтым годзе, і адпаведны пункт ужо ўнесены ў парадак дня працы 70-й сесіі Генеральнай Асамблеі ААН.

САНКЦЫІ — БЕСПЕРСПЕКТЫЎНЫ ІНСТРУМЕНТ

Адказваючы на пытанне наконт магчымасці таго, што ў найбліжэйшы час Еўрасаюз перагледзіць санкцыі ў дачыненні да нашай краіны, Дзмітрый МірончыК звярнуў увагу на тое, што санкцыі ўвогуле не з’яўляюцца эфектыўным інструментам знешняй палітыкі.

— Санкцыі як інструмент знешняй палітыкі ў дачыненні да любой дзяржавы контрпрадуктыўныя і не спрыяюць дасягненню мэт, якія ў іх закладваюцца, — заявіў дыпламат. — Аднабаковыя санкцыі супрацьча міжнародна-прававым нормам і прынцыпам, у тым ліку замацаваным у Статуце ААН і Хельсінкскім заключным акце АБСЕ. Мы неаднаразова заяўлялі, што рашэнні Еўрапейскага саюза аб увядзенні абмежавальных мер у адносінах да Рэспублікі Беларусь непраймальныя і ў корані памылковыя. Нельга з партнёрамі і суседам размаўляць мовай санкцый і ультыматумаў. Такія меры хутчэй падрываюць давер да Еўрасаюза, чым наносіць рэальную шкоду нашай краіне ці некай уплываюць на сітуацыю.

Дзмітрый МірончыК выказаў спадзяванне, што кіраўніцтва еўра-структурў і краін — членаў Еўрасаюза нарэшце усвядоміць бесперспектыўнасць і бескарыснасць санкцый і абмежаванняў у дачыненні да нашай краіны «і ўжо ў найбліжэйшы час будучь прыняты адпаведныя рашэнні аб іх адмене — гэта адкрые дарогу для нармалізацыі нашых адносін з Еўрасаюзам».

Надзея ЮШКЕВІЧ. yushkevich@zviazda.by

«БАЯВАЯ ЗАДАЧА» НА ЗАЎТРА

У прыярытэце — павышэнне прафесіяналізму і патрыятычнае выхаванне

Галоўны афіцёрскі форум апошняга п’яцігоддзя — пяты Афіцёрскі сход Узброеных Сіл — сабраў у сталіцы звыш 350 дэлегатаў з усіх ваенных гарнізонаў краіны.

Прывітанне ад Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь Аляксандра Лукашэна і дэлегатам сходу агучыў выканаўца абавязку Дзяржаўнага сакратара Савета Бяспекі Станіслаў Зась.

Вайскоўцы разгледзелі пытанні, звязаныя з працай афіцёрскіх сходаў па забяспечэнні асабістага прыкладу афіцёрскага корпуса ў падтрыманні боегатоўнасці, дысцыпліны і правапарадку, павышэнні культурнага ўзроўню і фарміраванні здаровага ладу жыцця ваеннаслужачых і членаў іх сем’яў, удзеле ў ваенна-патрыятычным выхаванні дапрэзыўіўнай моладзі і ўзаемадзяння з ветэранскімі арганізацыямі.

— Узброеныя Сілы і афіцёрскі корпус годна справіліся з задачамі мінулай п’яцігодкі, — лічыць міністр абароны генерал-лейтнант Андрэй РАУКОУ. — Тая сістэма бяспекі, якая была створана ў краіне і існуе зараз, знайшла сваё пацвярджэнне ў шэрагу буйных вучэнняў. У прыватнасці, у сумесных вучэннях з Расійскай Федэрацыяй «Шчыт Саюза — 2011», «Шчыт Саюза — 2015», «Захад-2013», дзе яна паказала сябе як цалкам здольную рэагаваць на ўсе выклікі і пагрозы, якія зараз існуюць.

Як адзначыў кіраўнік ваеннага ведамства, адным з прыярытэтных кірункаў будаўніцтва і развіцця Узброеных Сіл наступнай п’яцігодкі стане павышэнне прафесіяналі

Жыві і квітней, Беларусь!

Сэрцам адданыя роднай зямлі

УЧОРА, СЁННЯ, ЗАЎТРА

ЛЮДЗІ НЕ БАЯЦА НАРАДЖАЦЬ ДЗЯЦЕЙ

Дэпутаты Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу ўпэўнены, што краіна ідзе па правільным шляху

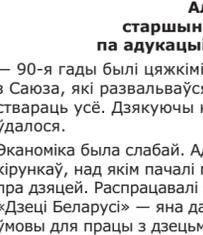

Віктар ВАЛЮШЫЦКІ,
старшыня Пастаяннай камісіі
па эканамічнай палітыцы:

— Нашай дзяржаўнасці ўсяго толькі 25 гадоў. Увесь гэты перыяд можна ахарактарызаваць так: час, калі мы вучымся быць дзяржавай, якая ўваходзіць у сусветную палітычную і эканамічную сістэму. Мы сёння вучымся быць суверэннай дзяржавай.

Мы імкнемся фарміраваць і сваю заканадаўчую базу, і палітычную сістэму. Я лічу, што гэты этап можна назваць этапам пераходных палажэнняў. Безумоўна, калі параўноўваць тое, што было ў нас 25 гадоў назад, і тое, што ёсць сёння, то мы стамі ў абсалютна на розных пазіцыях. Мацнее і наша эканамічнае становішча, і палітычная сістэма, таму я лічу, што аснова развіцця нашай дзяржавы на сёння ўжо вызначана.

тое, што было ў нас 25 гадоў назад, і тое, што ёсць сёння, то мы стамі ў абсалютна на розных пазіцыях. Мацнее і наша эканамічнае становішча, і палітычная сістэма, таму я лічу, што аснова развіцця нашай дзяржавы на сёння ўжо вызначана.

Аляксандр СЯГОДНІК,
старшыня Пастаяннай камісіі
па адукацыі, культуры, навуцы:

— 90-я гады былі цяжкімі для ўсіх. Мы выйшлі з Саюза, які развальваўся, трэба было нанова ствараць усё. Дзякуючы намаганням улад гэта ўдалося.

Эканоміка была слабай. Аднак адным з першых кірункаў, над якім пачалі працаваць, быў клопат пра дзяцей. Распрацавалі спецыяльную праграму «Дзеці Беларусі» — яна дазволіла стварыць такія ўмовы для працы з дзецьмі, аналагаў якім не было ні ў Савецкім Саюзе, ні на постсавецкай прасторы. Праграма дазваляла даваць адукацыю па спецыяльных метадыках так званым «ненавучаемым» дзецям — гэта ўжо быў прарыв. Адным з напрамкаў працы стала стварэнне сацыяльных прытулкаў, сацыяльна-педагагічных цэнтраў. Дзякуючы праграме «Дзеці Беларусі» дзяржава ўзяла малых пад сваё крыло.

Галоўным дасягненнем сённяшняй краіны з'яўляецца сацыяльна арыентаваная палітыка. Мы змаглі стварыць дзяржаву, якая клапаціцца пра людзей.

Будучыня для нас — у развіцці нашых дасягненняў, у развіцці сацыяльных паслуг для насельніцтва. Мы сталі дзяржавай, якая гарантуе для сваіх грамадзян мір і бяспеку. Мы сталі пляцоўкай для ўрэгулявання адносін ва Украіне.

Людміла КУБРАКОВА,
член Пастаяннай камісіі
па эканамічнай палітыцы:

— Як шматдзетная маці хачу сказаць, што сёння нашы грамадзяне ўпэўнены ў заўтрашнім дні. Яны бачаць прыгожую, квітнеючую краіну. Сёння мы смела нараджаем дзяцей, выхоўваем іх, аддаём у школу — і ганарымся, што жывём у краіне, у якой ёсць будучыня, і гэта будучыня — светлая.

Я ўзначальваю Асацыяцыю шматдзетных бацькоў Фрунзенскага раёна Мінска, бачу, што сёння людзі ў нашай краіне не баяцца нараджаць. У нас ёсць сем'і, якія выхоўваюць пяцёра, шасцёра, сямёра дзяцей, ёсць нават і такія, у якіх адзінаццаць, дванаццаць, трынаццаць дзяцей. Сёння мы рады, што жывём у такой краіне, і ганарымся, што будзем і надалей развіваць яе.

Надзея ЮШКЕВІЧ. yushkevich@zviazda.by

■ Праз сэрца

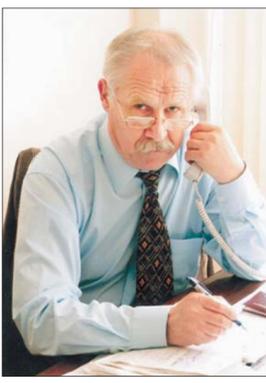
Георгій МАРЧУК, пісьменнік, сцэнарыст, драматург

ВЫСОКАЕ ЗАЎСЁДЫ ЎЗВЫШАЕ...

Чытаю перадвыбарную праграму кандыдата ў Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь Аляксандра Рыгоравіча Лукашэнка. **Уважліва чытаю, што ў праграме — пасыл на будучыню, планы і намеры каманды кандыдата замацаваць тое, што зроблена, і прыкінуць у асноўным магчымасці дзяржавы і самога кандыдата ажыццявіць задуманае. Большасць людзей, абяпіраючыся на лад свайго жыцця, на дабрабыт у сям'і, сацыяльную абарону асобы, дзяцей і людзей сталага ўзросту, прымае канстатацыю зробленага і планы на наступныя гады, усведамляючы, што нічога і, дарэчы, нідзе не даецца лёгка. Усё залежыць ад працоўных людзей, ад новых навуковых адкрыццяў, ад умения распараджацца бюджэтам і г. д.**

Сёння людзі больш давяраюць эканамістам, сур'ёзным палітыкам і сумленным чыноўнікам. Свядома разумеюць, што нельга пастаянна патрабаваць і праціць у дзяржавы дармавія грошы. Першасная задача дзяржавы — стварыць умовы для ўсіх, каб кожны мог зарабіць на пражыццё сям'і, каб мог рэалізаваць свой талент, мець медыцынскую абарону і спакойна спаць, ведаючы, што войска абароніць мяжу. Усе павінны адчуваць адказнасць за сваё жыццё і ўчынкі не толькі перад Богам, але і перад Айчынай. Бо што ёсць патрыятызм, калі не ўпрыгожванне радзімы сваім талентам, вайсковай славай, рамёствамі і богаўгоднымі справамі. Гэта нам толькі

здаецца, што праца кухара ў школьнай сталойцы, кіроўцаў аўтобуса і тралейбуса, слесара, медсястры, будаўніка, даяркі нязначная. Маўляў, толькі юрысты, бухгалтары, праграмісты, палітыкі — соль краіны. Відаць, аўтары такіх тэарый забліліся і на словы апостала Паўла: «Насіце цяжары адзін аднаго». Вось такія ідзі сутнасці чалавечага быцця, адказнасці чалавека перад грамадствам, радзімай, духоўны пастаяны рост, паглыблены аналіз з'яў у не толькі прыродных, але і палітычных, эканамічных сітуацый мусяць турбаваць герояў нашых твораў, і гэтыя героі павінны быць жывымі, праўдзівымі ў словах і ўчынках...

Чытач толькі тады ім паверыць. Пошласць і паталогія — няхай гэта застаецца аўтарам, якія любымі сродкамі хочуць звярнуць увагу на сваю так званую творчасць. Здарова сатыра не мае аніякага дачынення да паталогіі паводзін асобы і да цыннізму, пошласці, калі жыццё чалавека падаецца як гульня, а сам ён — як тупое быдла.

На сустрэчах з чытачамі я заўсёды раю чытаць сучасных беларускіх паэтаў. Высокая паэзія ніколі не дазваляе сабе зневажаць чалавека, яна, наадварот, узнімае яго, мацуе дух. Сапраўдная літаратура не канстатуе фактаў — яна далікатна, праз характары, ідэі

аўтара, выхоўвае чалавека, пашырае яго погляд на жыццё. «Узаемавыручка, дабрыня і міласэрнасць — гэта тое, што заўсёды адрознівала нашых людзей». Адсюль можна вывесці кірунак дзейнасці творцаў. Нашы песні, выстаўкі мастакоў, лекцыі, кінафільмы, канцэрты — гэта цагляны ў падмурак выхавання ў людзей узаемавыручкі, дабрыні і міласэрнасці. Тут да месца ўспомніць і словы А. Чэхава: «Літаратура павінна служыць на карысць народа». Вось чаму сёння нам, асабліва празаікам і драматургам, не хапае ведаў пра цяперашняе жыццё і асэнсаванне існасці і сутнасці беларуса. Ён, як і большасць людзей у свеце, разгубіўся ад наступстваў глабалізацыі і дыктату МВФ, губляе цікавасць да свайго і часам сваё станоўчае, зробленае дзяржавай за апошнія гады, падвяргае сумніву і нават здзеку. Часовы нягоды асабістага жыцця падштурхоўваюць да зноснай крытыкі і нават нянавісці і да свайго краіны, і да суседзяў. Цяпер не толькі чалавек, але і дзяржава шукаюць ад стасункаў найперш карысць для сябе.

Нечым можна паступіцца, каб недзе нешта выйграць. Нам не хапае пісьменніцкага «слова публіцыста». Адсутнічаюць на тэлебачанні «круглыя сталы»,

абмеркаванні працэсаў у мастацтве. Недахоп інфармацыі пра зробленае шкодзіць агульнай атмасферы не толькі сярод дзеячў мастацтва і культуры. Цудоўнае свята Дзень беларускага пісьменства ў Шчучыне яскрава паказала, як людзі сумуюць па такіх шматлюдных святых літаратуры, як жадаюць сустрэць з літаратарамі. Там мы ўпэўніліся, што народная, фольклорная культура натхняе людзей, што яна не знікае, дзякуй Богу.

Грунт незалежнасці, сацыяльная абарона слабых, хворых, дзяцей, інвалідаў забяспечваюць імідж нашай дзяржавы як самастойнай і ўдумліва праводзячай сваю ўнутраную палітыку. Хочацца, каб як мага больш было ў нас шчаслівых сем'яў, таму што са шчасця кожнага і складаецца агульнае шчасце народа, яго жаданне жыць у сваёй краіне, праслаўляць яе, любіць, як родную маці.

Для чаго патрэбна мастацтва і асабліва літаратура? Каб дапамагач чалавеку адольваць духоўную ляноту. Высокадухоўны чалавек абязвожава патрыёт, а патрыёт будзе цікавіцца палітыкай, гісторыяй і літаратурай. Будзем спадзявацца, што такіх патрыётаў у нас з цягам часу будзе яшчэ больш

■ Добрая навіна

У Маладзечанскім раёне на станцыі Пруды Беларуска чыгунка распачала работы па электрыфікацыі ўчастка Маладзечна — Гудагай — дзяржграніца. Завяршыць іх плануецца ў наступным годзе.

Электрыфікацыя ўчастка дазволіць арганізаваць рух пасажырскіх і грузавых цягнікоў на электрацягзе паміж станцыямі Беларусі і Літвы. Гэта будзе садзейнічаць узмацненню транспартных сувязяў нашай краіны з Еўрасаюзам. Апроч таго, з улікам будаўніцтва ў Беларусі АЭС рэалізацыя гэтага праекта скіравана на ўзмацненне энергетычнай бяспекі краіны і патанненне сабекошту перавозак чыгуначным транспартам.

У ЕЎРАСАЮЗ — НА ЭЛЕКТРАЦЯЗЕ

— У сферы пасажырскіх перавозак адной з найважнейшых мэт пачатых работ з'яўляецца скарачэнне часу ў дарозе цягнікоў па маршруце Мінск — Вільнюс да дзвюх гадзін. Зараз у Літве вядзецца электрыфікацыя ўчастка ад станцыі Новая Вільня да дзяржграніцы з Беларуссю працягласцю каля 30 кіламетраў, — удакладнілі ў прэс-цэнтры магістралі. — У цэлым рэалізацыя праекта папярэднічаў шэраг падрыхтоўчых мерапрыемстваў, праведзеных Беларускай чыгункай разам з Літоўскай чыгункай у рамках сумеснай рабочай групы. Падчас электрыфікацыі ўчастка Маладзечна — Гудагай — дзяржграніца працягласцю

84 кіламетры Беларускай чыгункі будзе неабходна правесці вялікі аб'ём работ па стварэнні неабходнай інфраструктуры. Усе будаўніча-мантажныя работы, а таксама мантаж кантактнай сеткі, будучы выконваць беларускія арганізацыі.

ЛІЧБЫ
Згодна з дагаворам будаўнічага падраду па электрыфікацыі кірунку Маладзечна — Гудагай — дзяржграніца, падпісаным Беларускай чыгункай і кітайскай кампаніяй па экспарце і імпарце электраабсталявання (CUEC), аб'ём інвестыцый у праект складае 89,9 мільёна долараў ЗША. Яго фінансаванне будзе весціся за кошт кредитных рэсурсаў Экспартна-імпартнага банка Кітая (85 працэнтаў), а таксама ўласных сродкаў Беларускай чыгункі і інавацыйнага фонду Міністэрства транспарту і камунікацый (15 працэнтаў).

На ўчастку ўстановаць больш за тры тысячы апор кантактнай сеткі, будучы пабудаваны дзве цягавыя падстанцыі і два дзяжурныя пункты кантактнай сеткі на станцыях Пруды і Ашмяны. Запланавана будаўніцтва больш як 80 кіламетраў сілкуючых ліній 110 кВ знезвычайна электразабяспечэння цягавых падстанцый. Апроч таго, на ўсіх станцыях участка, які электрыфікуецца (Пруды, Залессе, Смаргонь, Солы, Ашмяны), будучы падоўжаны пуці. Планаецца правесці комплекс мерапрыемстваў па мадэрнізацыі прылад чыгуначнай аўтаматыкі і сувязі, шэраг іншых работ.

Сяргей РАСОЛЬКА. rs@zviazda.by

■ Краіна багатая рэгіёнамі

КАЛІ НЕ РУХАЦЦА, МОЖНА ЗАРЖАВЕЦЬ

Такім крэда кіруецца ў сваім жыцці ўладальніца аграсядзібы ў Магілёўскім раёне Ірына Семерыкова

Двухпавярховы дом з гасцінай расцяжкай на фасадзе «У сяброў», адразу кідаецца ў вочы, як толькі зайдзеш на цэнтральную вуліцу вёскі Гародня. Існуе аграсядзіба не так даўно, але яе ўжо паспелі наведаць нават турысты з Расіі і Ізраіля. Жыццярэадная гаспадыня робіць усё, каб прывабіць гасцей. Яна тут і за будаўніку, і за экскурсавода, і за сяброўку, і за перавозчыка. Астатняе дапаўняюць маляўнічыя краявіды — бясконцы сельскі прастор з лесам на гарызонце, рэчка, вадасховішча і нават невялічкі самаробны вадаём з дэкаратыўнымі гарлачыкамі каля самага дома. Плюс чыстае паветра, мора кветак і, нягледзячы на ​​восень, клубніцы на градках.

Ірына сама сабе дызайнер, кветкавод, аўтамабіліст, а цяпер яшчэ і капітан, як жартам сябе называе. Нядаўна атрымала пасведчанне на права кіравання маламернымі рачнымі суднамі, збіраецца набыць ёмістую лодку з матарам і вазіць гасцей на рыбалку. «Мне знаёмыя кажучь: ты яшчэ 150 гадоў пражывеш пры такой актыўнасці», — смеецца яна. Сяброў у Ірыны сапраўды шмат. І кожны чымсьці дапамагае. Нядаўна разам з таварышамі распрацавала дванаццацідзёны тур па славуцях Беларусі і нават паклапацілася пра яго рэкламу ў Расіі. Уручыла адпаведны праспект сяброўцы, якая займаецца турбізнесам, каб завезла яго на турыстычную выставу ў Маскву. Тое, што расіяне адгукнуцца, не сумняваецца. Узгадвае сваіх знаёмых з Белакаменнай,

— Памятаецца, калі ўзніклі складанасці пры пераафармленні ў прыватныя ўнітарныя прадпрыемствы? — узгадвае яна. — Дык я была «наперадзе планеты ўсёй», адной з першых у вобласці пачала гэтым займацца. Паспрабавала і бачу: нічога не атрымліваецца. Трэба касавы апарат зарэгістраваць, а гэта немагчыма, пакуль няма пасведчання аб рэгістрацыі прыватнага ўнітарнага прадпрыемства. І наадварот. І такіх недарэчнасцяў шмат. Адным словам, механізм не працуе. Я патэлефанавала ў Міністэрства эканомікі і ў Магілёў прыслалі прадстаўніка. На сустрэчы ў аблвыканкаме, куды і мяне запрасілі, гэтае пытанне было дасканала разгледжана спецыялістамі. А праз тыдзень выйшла дапаўненне да закона. Прыемна, што там улічылі ўсе мае прапановы. Я сутыкаюся з кавэрзамі ўсё сваё жыццё. Але дзверы існуюць для таго, каб іх адчыняць.

Агракатурзм — перспектывны бізнес, але і тут ёсць свае складанасці. «Вось нядаўна атрымала крэдыт па дзяржпраграме, пачала будавацца — і раптам выдачу крэдытаў «замарозілі», — дзеліцца набалелым Ірына. — Я чалавек эмацыйны, напісала пісьмо на сайт Міністэрства эканомікі і ў праўленне Беларапрамбанка. Так і так, маўляў, я сумленна падактапацельшчыца, патрыётка, імкнуса працаваць на карысць краіны, развіваць турпарту, чаму мне перашкаджаюць? Не паверцеце, праз 2 дні крэдытная лінія была адноўлена».

І ВОКА РАДУЮЦА, І АМЛЕТ ГАРАНТАВАНЫ

У гасцінай сядзібе Ірыны ёсць усё, што трэба для адпачынку — утульныя жыллыя пакоі, лазня, кветнік, нават парк, які яна нядаўна заклала і збіраецца сабраць у ім калекцыю дрэў, характэрных для Беларусі. Цікаваць да аграсядзібы паступова расце. Нядаўна гасцілі супрацоўнікі адной сур'ёзнай арганізацыі ў Магілёва. У калектывы прыйшлі новыя людзі, трэба было згуртавацца. Нехта параіў ім «У сяброў», вось яны і прыехалі. Ад Магілёва да аграсядзібы ўсяго 12 кіламетраў — не адлегласць для тых, хто на колах. Пасля іх візіту Ірына не паспявала атрымліваць удзячныя эсэмэскі.

Турыстаў вабіць яшчэ і тое, што па садавіну і гародніну ў Ірыны далёка хадзіць не трэба — усё побач. Ды яшчэ і ў прыгожым афармленні. Паміж градамі бетонныя сцэжкі, можна нават на абцасах хадзіць. І пра свойскія яйкі не трэба думаць, дзе набыць. У Ірыны свая падсобная гаспадарка. У будучыні яна плануе арганізаваць гадавальнік для развядзення курэй і завесці сапраўдных экзотаў нахшталь кучаравых і кітайскіх шоўкавых. Карысць двайная — і вока радуецца, і амлет гарантаваны. Ахвотны змогучы набыць і яйкі, і куранят. Непадальк ад сядзібы знаходзіцца страусінае ранча, дзе, акрамя самых вялізарных афрыканскіх птушак ёсць коні і вослік. І магчымаць на іх пакатацца.

КАЛІ МНЕ ДРЭННА, ЕДУ Ў ГРУДЗІНАЎКУ

Па праграме развіцця турызму ў Беларусі запланавана адраджэнне ўнікальнага комплексу XIX стагоддзя ў вёсцы Быхаўскага раёна Грудзінаўка. Але грошай, каб выратаваць ад разбурэння сядзібу роду Талстых і старадаўні парк, не хапае. Сёння ў інтэрнэце шмат водгукаў заклапочаных

Ірына — майстар ствараць утульнасць.

КАМЕНТАРЫІ НА ТЭМУ:

Метадыст абласнога вучэбна-метадычнага цэнтру фізічнага выхавання насельніцтва Ганна ГЛАДКОВА:

— Агракатурызм спрыяе развіццю сельскай мясцовасці, турыстычнай інфраструктуры, садзейнічае стварэнню працоўных месцаў. У вобласці існуе адпаведная грамадская рада, якая штогод арганізоўвае семінары-практыкумы, «круглыя сталы», трэнінгі. Праводзіцца конкурс на самую лепшую аграсядзібу, пераможцы якога атрымліваюць прызы. Усё гэта спрыяе з'яўленню новых. Калі ў 2013 годзе было 162 аграсядзібы, а ў 2014-м — 189, то цяпер — 204. Летась іх паслугамі скарысталіся больш за 37 тысяч чалавек.

Старшыня абласнога грамадскага Савета па развіцці агракатурызму ў Магілёўскай вобласці пры ўпраўленні фізічнай культуры, спорту і турызму Магілёўскага аблвыканкама Сяргей КУЛЯГІН:

— У павелічэнні колькасці аграсядзіб, пашырэнні паслуг і іх якасці зацікаўлены любя рэгіён, бо гэта садзейнічае развіццю турыстычнай інфраструктуры. Для турыста, які падарожнічае на аўтамабілі, веласіпедзе ці пешшу, з'яўляецца добрай магчымаць атрымаць камфортны начлег, смачную атрымаць ежу, комплекс аздаравленчых паслуг — папярэцца ў лазні, адпачыць на прыродзе. Мы арыентуем нашы аграсядзібы на тое, каб яны выбіралі нейкую спецыялізацыю, стваралі міні-кластар, аб'ядноўваліся ў эфектыўныя групы і прапаноўвалі максімум разнапланавых цікавых паслуг. Напрыклад, у Дрыбінскім раёне актуальны шапавальны кластар, у Слаўгарадскім — сырны. Што датычыцца аграсядзіб «У сяброў», там прапаноўваюць яшчэ і сельскагаспадарчую

зьянабным выглядам гэтага месца. Баліць сэрца па гісторыка-культурнай каштоўнасці і ў Ірыны. Прычым не проста баліць, яна гатовая дапамагчы не толькі словам, але і справай.

— Я гатовая закансерваваць гэты аб'ект, — бярэ на сябе адказнасць яна. (І я бачу, што не жартуе.) — Балюча глядзець на тое, што такая прыгажосць гіне. Месца незвычайнае: калі мне дрэнна, я еду ў Грудзінаўку, хаджу па закінутых алях — і мне лягчэ. Трэба хача б не даць палаца памерці. Мне прапанавалі яго выкупіць, але дзе ўзяць такія грошы? Гэта ж мільёны долараў. Без дапамогі дзяржавы там рабіць няма чаго. Але адрамантаваць дах я

прадукцыю, ёсць магчымаць наведваць страусінае ранча.

Указ Прэзідэнта №372 вельмі добра паўплываў на развіццё агракатурызму. Шмат хто на сле актыўна стаў займацца гэтым відам дзейнасці, укладваць свае сродкі. Гэта паспрыяла адраджэнню вёскі, бо ўладальнікі аграсядзіб знаходзяцца ў цеснай сувязі з суседзямі, якія забяспечваюць іх мяса-малочнымі прадуктамі хатняй вытворчасці, гароднінай і садавінай. Сама аграсядзіба, як правіла, усім самастойна займацца не можа. Плюс яшчэ і ў тым, што адраджаюцца нейкія традыцыі, промыслы, узгадваецца гісторыя краю: турыстам трэба нешта расказаць і паказаць. Аграсядзібы сябраюць з рамеснікамі або самі ствараюць нейкую сямейную прадукцыю. І цікаваць іншаземцаў да нас павялічваюцца.

Насцярожае, што зараз абмяркоўваюцца пытанне павелічэння падатку з уладальнікаў аграсядзіб. Змены могуць сур'ёзна перашкодзіць гэтай віду дзейнасці. Людзі хваляюцца, што ён стане для іх стратным, бо ёсць аграсядзібы, якія перыядычна пустуюць. Асабліва тыя, якія знаходзяцца ў аддаленні ад абласнога цэнтру і буйных гарадоў. Ёсць прыклады, калі людзі збіраліся падключыцца да справы, але перспектыва такіх вась перамен разавхоціла іх займацца гэтым.

Нельга разбураць тое, што створана. Вось ярскі прыклад. Праз Магілёўскую вобласць праходзіць траса Санкт-Пецярбург—Адэса. Ва Украіне неспаконна, і адбыўся вялікі спад транзітных турыстаў. Тыя аграсядзібы, якія знаходзяцца на трасе, страцілі каля 50% сваіх даходаў. Калі іх паставіць перад новымі выпрабаваннямі, яны проста перастаюць існаваць. Так быць не павінна. Мы транзітная дзяржава, звязаная Еўропу і Усход, і нам проста неабходна займацца ўязным турызмам.

ў стане. Забіць вокны, каб туды не трапілі дождж і снег, па сутнасці, можа любы. У сацсетках бласконца расказваюць, як з'ездзілі ў Грудзінаўку, пагулялі па пакоях, а я ім пішу: чаго дарэмна гуляеце, давайце лепш разам папрацуем. Мне падтрымалі толькі некалькі чалавек. Але гэтага недастаткова. Можна, чытачы «Звязды» адгукнуцца? Сцены стаяць, матэрыялы я забяспечу, абедамі таксама. Трэба толькі рукі, якія прыб'юць метал і зберуць смецце. Вось адрас маёй электроннай пошты: Irinasemerikova2011@yandex.by

Нэлі ЗІГУЛЯ. Фота аўтара

«ІХ ДЗЕЦІ ЎПЕРШЫНЮ ЎБАЧЫЛІ, ЯК РАСЦЕ МОРКВА»

Запаветнай марай Ірыны заўсёды была магчымаць працаваць на зямлі. У кожны кавалачак аграсядзібы яна ўкладае душу. Шмат цікавых ідэй бярэ на ўзбраенне падчас сваіх падарожжаў. Калі была ў Іспаніі, хадзіла па замку XI стагоддзя і прыглядалася, як зроблена пабудова, якія там камунікацыі. Цяпер марыць з'ездзіць у польскі Мальбарк, каб паглядзець на былую рэзідэнцыю магістраў Тэўтонскага ордэна, пабудаваную ў XIII стагоддзі. Чула, што там па сёння водаправод, каналізацыя і вентыляцыя ў рабочым стане. Цікава даведацца, за кошт чаго. Можна, нешта атрымаецца прымяніць у сябе? Яна не любіць тыпавыя праекты, да ўсяго падыходзіць творча. А яшчэ клапоціцца, каб было не проста прыгожа, але і эканамічна абгрунтавана.

Лягчэй пералічыць усё тое, што Ірына можа рабіць, чым тое, чаго не ўмее. Калі была школьніцай, у яе рукі трапіў каталог моднага жаночага адзення. Замест таго, каб «раскруціць» бацькоў на ўборы, яна пайшла вучыцца на краўчыцу. Цяпер шые з любога матэрыялу. А якія цуды вырабляе з дапамогай спіц, вы б толькі бачылі! Будзеце ў яе ў гасцях, звярніце ўвагу на ўтульны клятчасты плед на канапе ў гасцёўні — справа яе таленавітых рук.

Кветка у Ірыны шмат.

якія нядаўна гасцілі. Іх дзеці ўпершыню ўбачылі, як растуць морква і буракі. Ірына царплівая дэманстравала ім, як трэба збіраць караняплоды і апрацоўваць. Эмоцыі было не менш, чым ад наведвання суперсучаснага атракцыёна. З дастайкай турыстаў жанчына таксама не бачыць праблем. Дапамогучь сябры, якія займаюцца трансферам.

ДЗВЕРЫ ІСНУЮЦА ДЛЯ ТАГО, КАБ ІХ АДЧЫНЯЦЬ

Некаторыя пры першых цяжкасцях апускаюць рукі, але Ірына не з такіх. Гэта, наадварот, яе толькі стымулюе. Нешта не стыкуецца? Будзем вырашаць.

Сажалка штучная, а гарлачыкі сапраўдныя.

■ Інавацыя

Ранняя дыягностыка ў барацьбе з анкалагічнымі захворваннямі

Эксперты МАГАТЭ на пачатку наступнага года наведваюць Беларусь для вывучэння нацыянальнай сістэмы анкалагічнай дапамогі і вызначэння тых кірункаў, па якіх можа быць прадастаўлена тэхнічная дапамога. Сістэма аказання анкалагічнай дапамогі ў краіне актыўна развіваецца і ўдасканальваецца.

Так, на пачатку кастрычніка на базе Рэспубліканскага навукова-практычнага цэнтру анкалогіі і медыцынскай радыялогіі імя М.М. Аляксандрава пачне работу цэнтр пазітронна-эмісійнай тамаграфіі. У РНПЦ анкалогіі адзначаюць, што такі від абследавання адносіцца да самых сучасных і дакладных метадаў. Ён дазваляе выявіць пухліны памерам ад 2 мм, вызначыць, наколькі эфектыўным было праведзенае лячэнне. Праз некалькі месяцаў пасля адкрыцця цэнтр зможа прыняць да 60 пацыентаў за дзень.

Паводле слоў намесніка дырэктара РНПЦ анкалогіі і медыцынскай радыялогіі імя М.М. Аляксандрава Сяргея КРАСНАГА, супрацоўніцтва з МАГАТЭ актыўна развіваецца ў апошнія гады. Беларусь удзельнічала ў розных праграмах навукова-тэхнічнай дапамогі, айчыныя спецыялісты праходзілі навучанне ў вядучых клініках свету. Рост анкалагічных захворванняў з'яўляецца агульнасусветнай праблемай, аднак нашай краіне ўдалося стабілізаваць і знізіць за апошнія дзесяці гадоў смертнасць ад злаякасных пухлін на 12 працэнтаў, адзначае спецыяліст.

Асабліва ўвага сёння надаецца ранняй дыягностыцы. У прыватнасці, працягваюцца пілотныя праекты па скрынінгу раку малочнай залозы, прастаты, шыйкі маткі і кішчэніка. Папярэднімі вынікамі Беларусь гатовая падзяліцца з МАГАТЭ для магчымага выкарыстання іншымі краінамі.

Алена БЕРАСЦЯНКА

■ Свая справа

ЦЮХІНІЦКІЯ КАВУНЫ ПАДОБНЫЯ ДА... АНАНАСАЎ

Пад Брэстам фермеры паспяхова вырошчваюць бахчавыя культуры

Ці думалі раней гараджане Ірына і Віталь Кутавенкі, што стануць некалі фермерамі і праца на зямлі будзе прыносіць ім сапраўднае задавальненне? Зусім не. Але жыццё, бывае, само падказвае правільныя кірункі і рашэнні. Так і з імі было. Спачатку купілі хутар пад дахам непадальку ад Брэста, побач з вёскай Цюхінічы. Потым высадзілі на месцы старога сада, які застаўся ад папярэдніх гаспадароў, маладыя яблынькі і грушы. Сад меркавалі расціць для сябе, для сваіх дзяцей, але... Зацікавіліся элітнымі сартамі садавіны, атрымалі добры ўраджай, і, як гэта нярэдка бывае, першы поспех натхніў. Паступова пашырылі плошчы пад яго, сталі эксперыментваць, а потым і не заўважылі, як новая справа захапіла. Сталі цікавіцца літаратурай, звяртаць увагу на тэхналогіі.

Было гэта гадоў дзесяць таму. Прадпрымальнікі Кутавенкі тады пакінулі свой невялікі бізнес у горадзе і канчаткова перабраліся ў вёску. Неўзабаве зарэгістравалі фермерскую гаспадарку «ВераВіта». Над назвай асабліва не думалі, а паставілі ў рад імёны сваіх дачушак. Атрымалася вера ў жыццё («віта» на латыні азначае «жыццё»). Тады дзяцей было двое, цяпер іх у Ірыны і Віталія пяцёра: сям'я расла разам з гаспадаркай.

Цюхініцкія фермеры нядрэнна зарабляюць і на вырошчванні садавіны. Але ў мінулым годзе захацелі паспрабаваць расціць кавуны. Многа пра гэта раскажвалі сродкі масавай інфармацыі. Аказваецца, кавуны ўжо растуць нават у Омскай вобласці. Ды і ў суседняй Польшчы бахчавымі даўно займаюцца. «Клімат у нас з заходняй суседкай

аднолькавы, дык чаму б не паспрабаваць?» — разважала Ірына. Кавун, як высветлілася, культура патрабавальная. Трэба дакладна захоўваць тэхналогію, каб атрымаць добры ўраджай. Цюхініцкія гаспадары спачатку вырошчваюць расаду. Насенне высаджваюць у спецыяльныя пасудзіны і змяшчаюць у цапліцу ў красавіку. Калі парасткі дасягаюць прыкладна васьмі

сантыметраў, іх садзяць не проста ў грунт, а на спанбонд, зверху таксама накрываюць ім. Потым, калі добра пацяплее, спанбонд здымаюць, тады кавуны набіраюць сілу пад лагодным летнім сонцам.

Сёлетні ўраджай парадаваў фермераў. Асобныя ягады дасягалі 15 кілаграмаў вагі. Гаспадарка «ВераВіта» вырошчвае аж 12 сартоў кавуноў. Сярод іх — «Лэдзі», «Мілэдзі», «Васка», «Імбар». Апошні, вырошчаны з краснадарскага насення, вельмі цікавы тым, што кавуны гэтага сорту маюць не звыклы чырвоны колер мяккаці, а жоўты. А на смак яны нагадваюць ананас. Праўда, пакуль што вырашчана пробная яго партыя, бо насенне «Імбара» вельмі дарагое. Але і чырвоныя традыцыйныя кавуны атрымаліся сёлета вельмі сакавітымі і смачнымі. На плошчы ў чатыры гектары Кутавенкі ўжо сабралі 30 тон ягад, а ўсяго сёлетнія валавы збор яны плануюць дасягнуць да сотні тон. Свой ураджай фермеры прадаюць праз гандлёвыя пункты ў Брэсце і Брэсцкім раёне, працуюць так і з нарыхтоўшчыкамі. Цяпер у адным толькі абласным цэнтры яны маюць каля дзесяці пунктаў продажу. Плануюць прадаваць сакавітыя ягады і на восенскіх кірмашах.

Сёння фермерская гаспадарка мае ў карыстанні 12 гектараў зямлі. Перспектывным напрамкам застаецца і садаводства. Пасля ўзвядзення плодага-роднінасховішча яблыкі і грушы Кутавенкі прадаюць аж да мая.

Святлана ЯСКЕВІЧ. yackevich@zviazda.by

Дэгустваць у полі.

■ Святло ў акне

НЕЗВЫЧАЙНАЯ ВЁСКА,

у якой дарослыя жыхары працуюць 24 гадзіны ў суткі

15 двухпавярховых будынкаў пасёлка Вопытны, што побач з Бараўлянамі, звонку нагадваюць дагледжаныя і ўтульныя катэджы замажных беларусаў. На паперы яны значацца як дзіцячая вёска «Вытока». Жыхары яе — дзеці-сіроты ці тыя, што страцілі бацькоўскую апеку, і дарослыя, якія працуюць бацькамі-выхавальнікамі.

Дзіцячая вёска — альтэрнатыва дзіцячым дамам, створаная для прафілактыкі сацыяльнага сірочтва. У кожным доме разам жывуць бацькі і дзеці: родныя і няродныя. Аднак, не ведаючы, нізавошта не здагадаешся, дзе свае, а дзе прыёмныя, бо практычна ўсе называюць бацькоў мама і тата і лічаць адно аднаго сёстрамі і братамі.

Кіраўніцтва вёскі, якое таксама знаходзіцца ў адным з дамоў, стараецца не парушаць межаў сям'і і не заходзіць у жылыя катэджы без асаблівай патрэбы. Кантраляваць выхаванне працуюць спецыяльныя не трэба — усё навідавоку, як у сапраўднай вёсцы.

Бацькі-касманавы

Ля кожнай хаты — свой невялічкі зямельны надзел. Пакуль шукала адміністрацыйны будынак, нагледзелася на кветнікі, лаўкі, дэкаратывныя сцяжынікі і нават невялічкія грады. Мамы працуюць у «Вытоках» на поўную стаўку, таты — на палову стаўкі, бо днём яны выпраўляюцца на працу ў горад, а вечарам прыязджаюць дахаты. Усё, як у сапраўднай сям'і.

— Самая адметная рыса нашай вёскі ў тым, што прыёмнымі бацькамі працуюць сем'і: і тата, і мама — і мы гэтым вельмі ганарымся, — заўважыла на пачатку размовы Таццяна СЛАБОДЗІЧ, дырэктар дзіцячай вёскі «Вытока». — Нашы дзеці бачаць правільную мадэль сям'і, дзе мама — ахоўніца спакою, тата — здбытчык і галава, яго слова важае, аднак не супярэчыць матулінаму. Дарэчы, менавіта таты, як правіла, ініцыятары працаваць у нас, і менавіта яны першымі безумоўна і абсалютна прымаюць дзяцей як сваіх родных.

Існуе яшчэ адна частка дзяржаўнай дзіцячай вёскі — у пасёлку Крынічны, што каля Ждановіч, якая адкрылася на год раней, у 2009-м. Там жыве дзевяць сем'яў, большасць бацькоў у якіх да ўладкавання ўжо мела вопыт прыёмнага бацькоўства. Менавіта «бацькі са стажам» найбольш мякка і гарманічна ўлісваюцца ў такую форму сямейнага ўладкавання дзяцей, як дзіцячая вёска.

Усе бацькі, што працуюць у «Вытоках», прайшлі грунтоўную псіхалагічную і адукацыйную падрыхтоўку. Адзін з асноўных крытэрыяў конкурснага адбору — псіхалагічная настроенасць на работу з дзецьмі. Сваіх дзяцей мець неабавязкова, але ж без здольнасці і жадання аддаць сябе выхаванню, практычна адмовіўшыся ад папярэдняга ладу жыцця, лічы, нічога не атрымаецца.

Дырэктар «Вытокаў» Таццяна СЛАБОДЗІЧ — жаданы госць у кожным доме.

— Наша праца цяжкая, бо яна кругласутачная, як і ў любых бацькоў. Ніхто ж не скажа свайму дзіцяці: «Прабач, я не буду сёння размаўляць з табой, таму што ў мяне выхадны», — кажа Таццяна Уладзіміраўна. — Працаваць даводзіцца не са станкамі, а з дзіцячымі душамі і жыццямі, якімі мы не можам рызыкаваць, так што адбор у нас — гэта як падрыхтоўка ў касманавы. Некаторыя прыходзяць у «ружовыя акуларах», упэўніваюць, што ў іх шмат нерастрэчанай любові, часу і ідэй. Аднак праз нейкі час разумеюць, наколькі тут цяжка, асабліва калі дзяцей не двое-тroe, а 10 і яны за свае пяць-шэсць гадоў жыцця пабачылі столькі, што не кожны дарослы можа ўявіць.

Дзень кабачка

Каб выйсці за тэрыторыю вёскі з дзецьмі, трэба папярэдзіць кіраўніцтва, а калі хочаш паехаць у горад ці адправіцца ў падарожжа па Беларусі, мусіш аформіць паперы. Аднак гэта мера засцярогі, а не кантролю, бо адказнасць за дзяцей у першую чаргу ляжыць на дырэктары. Згодна са статутам «Вытокаў», ён з'яўляецца апекуном усіх выхаванцаў, якіх сёння 109 чалавек.

У астатнім усё, як у звычайных сем'ях. Дзеці займаюцца ў бараўлянскай школе, наведваюць аднакласнікаў, іх сябры таксама прыходзяць на тэрыторыю ў госці. Бацькі воззяць малых і развіваючыя гурткі і секцыі, некаторыя з іх займаюцца там ужо сур'ёзна і прафесійна. Так атрымалася, што вытокаўцы больш схільныя да спартыўнай «тэматыкі». Футбол, барацьба, рэдкія (бо вельмі дарагія) заняткі картынгам у Баравой. У вёсцы ў Крынічным развіты музычны напрамак, працуе нават гурток цырульнага майстэрства пад кіраўніцтвам адной з мам.

Увогуле, амаль усё мерапрыемствы вёскі арганізуюцца намаганнямі і стараннямі бацькоў: спартыўныя «Вясёлыя старты», свята ўраджаю, дзень кабачка. Да Дня маці, дарэчы, дзеці будуць пячы для матуль прысмакі, а затым усе разам паласуюцца імі.

— Штодзённа ў нашым адміністрацыйным будынку адбываюцца розныя трэнінгі і мерапрыемствы для дзетак, мы стараемся арганізоўваць для іх экскурсіі, але не забываемся і пра бацькоў, — дадае Таццяна Слабодзіч. — Нашы сапраўдныя сябры — дабрачынная асветніцкая ўстанова «Добрыя перспектывы» — у мінулым годзе ўстанавілі выдатную практыку: раз на месяц для кожнай сям'і яны арганізуюць дзень «рэлаксу» — бацькам давалі магчымасць пабыць удава: пайсці ў кіно ці тэатр, каб на нейкі час цалкам змяніць абстаноўку. З дзецьмі ў гэты час займаліся супрацоўнікі арганізацыі.

Родныя — тыя, што выхавалі

Адзін са станоўчых момантаў сямейнага выхавання дзяцей у вёсцы — іх уменне рабіць літаральна ўсё па гаспадарцы і веданне акалічнасцяў догляду сабе, якія спатрэбяцца ў дарослым жыцці. Перш за ўсё гэта фінансавая дасведчанасць, што вынікае з самастойных паходаў у краму. Дзяўчаткі на прыкладзе маці вучацца кухонным і бытавым клопатам пра сям'ю: гатаваць, мыць, прасваць. Хлопцы ўмеюць і цвікі забіваць, і мэблю рамантаваць, і ў машынах разбіраюцца, і ў электрыцы. І тут татава аўтарытэтная роля вельмі важная, бо нават правільна галіцца без нагляднага прыкладу навучніца цяжка.

✓ **Сваіх дзяцей мець неабавязкова, але ж без здольнасці і жадання аддаць сябе выхаванню, практычна адмовіўшыся ад папярэдняга ладу жыцця, лічы, нічога не атрымаецца.**

Вытокаўцы, як правіла, ведаюць і памятаюць сваіх біялагічных бацькоў, многія з якіх жывуць побач, у Бараўлянах. Аднак жаданне аднавіцца ў правах і забраць дзіця дадому выказваюць адзіночкі. Большасць проста час ад часу наведваюць выхаванцаў вёскі.

— Мы не перашкаджаем стасункам дзяцей з іх біялагічнымі бацькамі, хоць я я маці-выхавальніца не магу зразумець, чаму яны ці іх сваякі не хочучы, каб малыя жылі з імі, — заўважыла Таццяна Уладзіміраўна. — У асноўным нашы дзеці нармальна ўспрымаюць такія наведванні. Яны гутараць з бацькамі, забіраюць падарункі і спакойна вяртаюцца да прыёмных бацькоў.

Як правіла, дзеці жывуць у «Вытоках» да наступлення ў каледжы, тэхнікумы ці ВНУ, пасля чаго выходзяць на самастойны шлях. Аднак не заўсёды выхаванцы і бацькі хочучы расставалася. Пакуль дзеці вучацца ва ўстановах, на іх афармляецца патранатнае выхаванне, каб мець магчымасць забіраць дахаты на канікулы і выхадныя.

Кладоўка для абутку і баксёрская груша

Каб паглядзець, як выглядае катэдж знутры, я разам з Таццянай Уладзіміраўнай завітала ў госці да сям'і Бандарэвічаў.

Першае адчуванне — унутры дома — шмат прасторы і... вышыні. Адрозніе пасля ўваходу трапляеш у хол-гасцёўню, дзе сям'я бавіць час разам. За ёй — пакой для гульняў, дзе, апроч іншага, вісіць баксёрская груша і стаіць піяніна. Велізарная кухня са сталом такіх памераў, што за ім можна смела святкаваць юбілей (аднак, як мне патлумачылі, удзесячэ за ім усё ж цеснавата, можна хаць б яшчэ з паўметра дадаць). На першым паверсе месцяцца таксама пакой для гасцей, асобная кладоўка для абутку і ванны пакой, які памерамі хутчэй нагадвае маленькую пральню.

Драўляная лесвіца вядзе на другі паверх. У старэйшых дзяўчат Дзіяны і Юлі тут асобныя пакоі, Сяргея і Максім — разам у адным, Дзіма і Ілья — у другім, Віка і Каця — таксама ў сваім. Непадалёк баксёрская спальня, асобныя санвузлы для хлопцаў і дзяўчат і яшчэ адна кладоўка памерам з невялікай пакой.

Усяго ў сям'і восем дзяцей, аднак на час майго візиту дома былі чацвёрэ.

Астатнія хто на вучобе, хто ў ад'ездзе. Дзеці крыху саромеліся мяне, аднак па вачах было відаць, як яны ганарацца, дэманструючы свае пакоі, і як задаволены маімі пытаннямі.

— Я сама выбрала дызайн у цёмных тонах, бо мне так падабаецца, а бацькі ўсё апаляцілі. — кажа Дзіяна, якая сёлета заканчвае школу. Яна трапіла да Вольгі і Сяргея ўжо дарослай і вельмі хацела, каб яе удачарылі, але з-за пэўных абставін гэта было немагчыма. Аднак зусім жаднаўна справа вырашылася, і, пэўна, хутка на адно роднае дзіця ў Бандарэвічаў стане больш.

Юля вучыцца ў 10-м класе, менавіта яна заказала ў якасці падарунка ад Дзёда Мароза баксёрскую грушу. Максім, які вярнуўся са школы акурат да майго адыходу, — аматар турніка. Дзевяцікласнік Сяргей любіць гантэлі і добра кулінарыць, варыць смачны суп. Віка — родная дачка Вольгі і Сяргея — любіць іграць на піяніна.

Вядро бульбы

На абед вялікай сям'і патрэбна не менш за вядро бульбы, якая гатуецца ў вялікай каструлі.

— Напэўна, найбольш часу я праводжу на кухні за гатаваннем ежы, хоць дзеці і дапамагаюць, — кажа мама Вольга. —

Такія вочы і ўсмешкі могуць быць толькі ў шчаслівых дзяцей і бацькоў.

Яны тут завіваюцца таксама шмат. Нават урокі ўмудраюцца за сталом рабіць, а паралельна яшчэ і гутарыць. У нас бесперапынны «канвеер» прыёму ежы.

✓ **Каб выйсці за тэрыторыю вёскі з дзецьмі, трэба папярэдзіць кіраўніцтва, а калі хочаш паехаць у горад ці адправіцца ў падарожжа па Беларусі, мусіш аформіць паперы.**

Бацькамі ў «Вытоках» сям'я працуе ўжо тры гады. Калі наведваюцца ў сваю трохпакаёвую кватэру ў Мінску, ім здаецца, што там цесна.

Сям'я Бандарэвічаў любіць падарожнічаць. Сёлета наведалі «Лінію Сталіна», ездзілі на Мінскае мора. Праўда, каб пакупіцца на Вячы, напрыклад, прыйшлося два рыбіны рабіць на аўтамабіль. Сяргей — прыныцповы прыхільнік адпачынку ў Беларусі, аднак дзяўчаткі кажуць, што хацелі б на Чорнае мора.

— У нашай сям'і дэмакратыя: кожны мае права галаса, а я прымаю рашэнне, выслушаўшы ўсіх, — адказвае бацька.

Калі дзеці крыху да мяне прызвычаліся, я даведлася і пра кошку Багіру, якая цягала цукеркі з матулінай сумкі і сама выкідала абгорткі; і пра кажана, якога яны ў вёсцы кармілі морквай; і пра чарапашку, якую спрабавалі аднесці на сметнік, бо думалі, што яна памерла, але па дарозе тая варухнула лапкай...

Дырэктар — прыёмная мама

Кіраўніца «Вытокаў», якая з'яўляецца дзяржаўнай установай адукацыі, таксама не звычайны чыноўнік, а прыёмная мама.

— Я заўжды хацела прыёмнае дзіця, бо сама вырасла ў вялікай сям'і, а ў мяне былі толькі адзін сын. Сваю першую прыёмную дачку я шукала, так атрымалася, дзевяць месяцаў. Мне прапанавалі ўзяць Святану, і мы з мужам пагадзіліся. Тады ёй было пяць, а нашаму сыну — тры. Спачатку я ніяк не магла прызвычацца да новай ролі, толькі праз тры гады канчаткова да дзяўчынкі прыкіпела і адчула, што гэта маё дзіця, — расказвае Таццяна Слабодзіч.

З цягам часу ў яе з'явілася сям'я прыёмных дзетак. Адна з іх — Каця Карагіна, вядомая на ўсю Беларусь маленькая спявачка, за якую краіна «Хварэла» падчас тэлевізійнага праекта АНТ «Я пяю. Сезон-2010». — Зараз у мяне ўжо тры выпускнікі, якія трапілі да мяне падлеткамі. Адзін вучыцца ў Ваеннай акадэміі, другі — у БНТУ, трэці — у вучылішчы. І ўсе прыязджаюць да мяне, а не да біялагічных бацькоў, і я ўсімі імі ганаруся і шчасліва ад таго, што яны ў мяне ёсць!

Ірына СІДАРОК, фота аўтара

МЫ МОЖАМ ПАХВАЛІЦА ТРАДЫЦЫЙНАЙ КУЛЬТУРАЙ

Сёння ў Астраўцы праходзіць рэгіянальны фестываль «Скарбы Гродзеншчыны»

У дзеі прымаюць удзел найлепшыя фальклорныя калектывы вобласці, народныя тэатры, майстры народнай творчасці раённых дамоў культуры і цэнтраў рамёстваў і іншыя творчыя калектывы рэгіёнаў. Раней фестываль праходзіў у Лідзе і аграгарадку Гудзевічы Мастоўскага раёна, а сёлета «пераехаў» на Астравеччыну.

Удзел у абласным фестывалі змаглі прыняць усе ахвотныя майстры традыцыйных рамёстваў — тыя, хто займаецца вышэйкай, ткацтвам, роспісам яек, саломаліцтвам і многім іншым. Іх працы прадстаўлены на падворках традыцыйнай культуры «Бацькоўскае спадчына» захаваем на вякі», што размешчаны ў гарадскім леспарку. Там можна набыць для сябе чудаўныя сувеніры, пакаштаваць традыцыйныя стравы і ўбачыць дэманстрацыю народных касцюмаў гэтай мясцовасці.

Начальнік аддзела ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Астравецкага райвыканкама Наталля СЯНЮЦЬ адзначыла:

— Ушанаванно і развіццю традыцыйнай культуры ў нашай краіне надаецца вялікая ўвага. Захаваць нашу спадчыну — цікавая народная традыцыя і абрады — адна з галоўных задач сучаснага пакалення. Гродзеншчына, у тым ліку і Астравецкі раён, могуць пахваліцца рознымі відамі і жанрамі традыцыйнай

культуры: фальклорам (песенным, музычным, танцавальным), рамёствам, рэгіянальнымі касцюмамі, традыцыйнымі стравамі — і таму ў 2013 годзе галоўнае ўпраўленне ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Гродзенскага аблвыканкама вырашыла даць пачатак новаму творчаму праекту «Скарбы Гродзеншчыны», каб кожны аматар народнай творчасці мог прадэманстраваць свой талент. Вельмі радуе тое, што мы маем яшчэ адзін рэгіянальны фестываль. Бо менавіта на такіх святах раскрываецца душа народа, бо мясцовыя таленты атрымліваюць магчымасць праявіць сябе, паказаць шырокай публіцы тое, на што здольныя. Традыцыйная культура павінна жыць і перадавацца наступным пакаленням.

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ.

Добрая навіна

На байдарках па Проні

У Слаўгарадзе сур'ёзна заняліся распрацоўкай турыстычных паслуг. Як адзін з варыянтаў, вырашылі стварыць водны маршрут на байдарках па маляўнічых месцах раёна. Першапраходцы бяруць курс са старадаўняй вёскі Улукі, вядомай сваёй двухсотгадовай лістоўніцай, і па рацэ Проня спляўняюцца да Слаўгарада. «Маршрут разлічаны на 2 дні, — кажа дырэктар мясцовага фонду развіцця сельскіх тэрыторый Віталі ВАРАБЕЙ. — У найбольш прывабным для адпачынку месцы патэнцыяльныя турысты змогуць разбіць лагэр і пераначаваць».

Нагадаем, што ў жніўні ў Слаўгарадзе стартаваў чарговы праект «Ад вытокаў да развіцця», які рэалізуецца пры фінансавай падтрымцы Еўрапейскага саюза. Пры мясцовым фондзе развіцця сельскіх тэрыторый запрацаваў Gall-цэнтр турызму, які аказвае паслугі па арганізацыі адпачынку ў Слаўгарадзе. «Пакуль выбар невялікі, больш разлічаны на аднаго або некалькі чалавек, — паведамляе Віталі Варабей. — Але хутка ўсё зменіцца. Зараз ідзе актыўная распрацоўка розных турыстычных прадуктаў. Што датычыцца кошту, то ён будзе залежаць ад таго, які комплекс паслуг зажака турыст, — пражыванне ў аграгарадку, экскурсію, майстар-клас у сыравараў або проста адпачынак на працягу выхадных дзён у ціхім маляўнічым месцы».

Нэллі ЗІГУЛЯ.

Максімальна зручна і ўтульна

Аддзяленне паштовай сувязі №14 адкрылася ў Гомелі пасля мадэрнізацыі. У ім абслугоўваецца больш за 7 тысяч жыхароў, у тым ліку звыш тысячы пенсіянераў.

Памяшканне было адкрыта ў канцы 50-х. У 80-х яго абклілі цэглай, і з тых часоў тут праводзіліся толькі касметычныя рамонтны. Ад старога будынка пакінулі толькі вонкавыя сцены. Іх аказвалі, а пад канструкцыі падвалі падмурак. Правялі водаправод, дзякуючы гэтаму атрымалася абсталяваць сучасны санітарны пакой. Мадэрнізавалі дах, перапланавалі памяшканні, праклалі новыя камунікацыі, зрабілі зручныя пандусы... У выніку створаны максімальна камфортныя ўмовы

як для супрацоўнікаў, так і для кліентаў. Тэрыторыя вакол прыведзена ў парадак і заасфальтавана. Ля аддзялення цяпер ёсць паркоўка з месцамі для машын інвалідаў.

Зараз аддзяленне паштовай сувязі аказвае поўны спектр неабходных паслуг. Тут арганізавана 5 даставачных участкаў. Абслугоўваюць кліентаў два аператары. Ёсць і магчымасць для правядзення безнаўных плацэжаў — усталяваны інфакіёск.

Каб мінімізаваць нязручнасці для мясцовых жыхароў, рамонт быў выкананы за тры месяцы. Кошт яго склаў каля мільярда рублёў, якія былі выдаткаваны з уласных сродкаў Гомельскага філіяла РУП «Белпошта».

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

Лагістыка да Польшчы давязе

Дзякуючы выкарыстанню новых лагістычных маршрутаў, арганізаваных Беларускай чыгункай сёлета, больш чым на 20 працэнтаў узрос пасажырапатак у Польшчу.

Толькі ў ліпені чыгуначным маршрутам з перасадкай у Брэсце да станцыі Цярэспаль адправілася 7,5 працэнта пасажыраў ад іх агульнай колькасці, з перасадкай у Гродне да станцыі Беласток — 5,6 працэнта (паведамляе прэс-цэнтр магістралі).

Па меркаванні спецыялістаў пасажырскай службы, павялічэнню аб'ёмаў перавозкі садзейнічала таксама ўстанавленне фіксаванага кошту праезду. Так, на новых лагістычных маршрутах Мінск — Брэст — Цярэспаль ён складае 105 тысяч рублёў (для аднаго дарослага, ва ўказаны кошт не ўключаны тарыфныя зборы за афармленне праязных дакументаў), Мінск — Гродна — Беласток — ад 180 тысяч рублёў. Кошт праезду па ўказаных маршрутах залежыць ад катэгорыі вагона, у якім пасажыр едзе ад Мінска да Брэста і Гродна, і курса тарыфнай валюты (ёўра).

ДАРЭЧЫ

З пачатку года чыгуначным транспартам у Польшчу было перавезена агулам 104 тысячы чалавек, з іх амаль 20 тысяч пасажыраў — у ліпені.

Сяргей РАСОЛЬКА

Прэміера БРАТЫ СКАЗАЛІ СВАЁ СЛОВА

Мы чакалі гату падзею доўгія тры гады — з таго часу, як праект фільма кампаніі «Нонстоп МЭДІЯ» перамог у конкурсе Міністэрства культуры і атрымаў стапрацэнтнае фінансаванне.

На стварэнне карціны Міністэрства культуры выдаткавала 20 мільярдаў рублёў, здымкі праходзілі ў беларускай сталіцы і іншых гарадах краіны, на грамадзянскіх, прамысловых і ваенных беларускіх пляцоўках, у Злучаных Штатах.

Фільм — баявік і драма — у нейкай ступені яшчэ і фантастычны дзякуючы прысутнасці ў ім таемнага ордэна авелітаў і людзей, пазначаных метафізічнай меткай (кодам) Каіна.

Ролі двух братоў — Ягора і Паўла — выконваюць Руслан Чарнецкі і Яўген Шмарлоўскі, адзін з іх пазначаны кодам Каіна, а гэта па легендзе фільма можа прывесці да глабальных змен не толькі ўнутры сям'і, але і ў цэлым грамадстве.

Урачыстая прэміера фільма «Мы, браты» адбылася 13 верасня: карціна адкрылася кінастэфаніяй «Кінашош», адзін з найбуйнейшых расійскіх форумаў.

Ірэна КАЦЯЛЮВІЧ. katsyalovich@zviazda.by

Фестывалі ЗОРКІ «ЗАПАЛЬВАЮЦЬ»

Музычны год праходзіць пад знакам Чайкоўскага... І чаго чакаць ад фестываля Юрыя Башмета ў Мінску? Гэтыя навіны: оперы Пятра Ільча Чайкоўскага (наводзе рамана Аляксандра Пушкіна) «Яўген Анегін» на адкрыццё. 28 верасня, Палац Рэспублікі, Вялікая зала.

Вось каго мы чакалі. Аднойчы ўжо мелі магчымасць пабачыць Хабенскага на сцэне разам з гэтым аркестрам. Відэа, тэа сустрача запала лямпака ў сэрца і выступаюць. Зрэшты, у імгненні артыста ўсё сваё прычыны прыязджанне ў Мінск на гэты фестываль.

Навукал, калі зоркі «запальваюць», то гэта патрэбна некаму. Для Мінска зорка аўстрыйскага крыпчалка Юліяна Рахліна павіна была зазвіцца сёлета.

Ларыса ЦІМОШЫК. tsmoshyk@zviazda.by

Віншваем! Палац для чэмпіёнаў

28 верасня спяўніца 30 гадоў з дня ўрачыстага адкрыцця Рэспубліканскага Палаца шахмат і шашак, цяпер — Рэспубліканскага цэнтру алімпійскай падрыхтоўкі па шахматах і шашках.

Мала хто ведае, але за ўтульным будынкам у цэнтры горада мы павіны быць удзячна чэмпіёну свету па шахматах Анатолію Карпаву. Менавіта ён выступіў з ідэяй пабудавання для аматараў гэтых гульняў свай дом.

Іван КУТАРВАС

КРАТКАЯ ІНФОРМАЦЫЯ аб открытой продажы аблігацый

открытаго акцыйнага абшчэства «Белагропромбанк» для юрыдыческих лиц двести четвертого выпуска

1. Наименование эмитента: а) полное наименование: на белорусском языке — акцыянернае таварыства «Белаграпрамбанк»; на руском языке — открытое акционерное общество «Белагропромбанк» (далее — Банк); б) сокращенное наименование: на белорусском языке — ААТ «Белаграпрамбанк»; на русском языке — ОАО «Белагропромбанк».

7.1. Дата принятия решения о выпуске облигаций и наименование органа, принявшего это решение: Решение о выпуске облигаций двести четвертого выпуска для юридических лиц в соответствии с Уставом Банка принято Наблюдательным советом Банка 08.09.2015, протокол № 25.

7.2. Сведения об обеспечении исполнения обязательств по облигациям: Выпуск облигаций осуществляется без обеспечения по согласованию с Национальным банком Республики Беларусь при условии, что общий размер обязательств по таким облигациям не превышает 80 процентов нормативного капитала Банка (подпункт 1.8 пункта 1 Указа Президента Республики Беларусь от 28 апреля 2006 № 277 «О некоторых вопросах регулирования рынка ценных бумаг»).

7.3. Цель выпуска облигаций и направления использования средств, полученных от размещения облигаций: Выпуск облигаций осуществляется в целях привлечения денежных средств юридических лиц.

7.4. Выпуск облигаций согласован Национальным банком Республики Беларусь (постановление Правления Национального банка Республики Беларусь от 16.09.2015 № 560).

7.5. Форма выпуска и вид облигаций, объем эмиссии, количество, номинальная стоимость облигаций, ставка процентного дохода: Форма выпуска и вид облигаций — именные, процентные, конвертируемые, в бездокументарной форме.

7.6. Период проведения открытой продажи облигаций: Дата начала периода размещения облигаций — 28.09.2015, дата окончания периода размещения облигаций — 27.08.2020.

7.7. Место и время проведения открытой продажи облигаций: Размещение облигаций двести четвертого выпуска осуществляется в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

7.8. Условия и порядок обращения облигаций: Обращение облигаций осуществляется в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

7.9. Срок и порядок погашения облигаций: Погашение облигаций осуществляется в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

7.10. Дата начала погашения облигаций — 28.09.2020. Условия и порядок досрочного погашения облигаций: Банк может принять решение о досрочном погашении облигаций двести четвертого выпуска либо его части до даты окончания срока обращения в случае принятия соответствующего решения Наблюдательным советом Банка.

7.11. Условия и порядок приобретения облигаций Банком до даты начала их погашения: Банк имеет право осуществлять приобретение облигаций до даты начала их погашения по собственной инициативе и (или) владельца облигаций.

7.12. Условия и порядок приобретения облигаций Банком до даты начала их погашения: Банк имеет право осуществлять приобретение облигаций до даты начала их погашения по собственной инициативе и (или) владельца облигаций.

7.13. Условия и порядок погашения облигаций: Погашение облигаций осуществляется в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

7.14. Условия и порядок погашения облигаций: Погашение облигаций осуществляется в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

7.15. Условия и порядок погашения облигаций: Погашение облигаций осуществляется в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

7.16. Условия и порядок погашения облигаций: Погашение облигаций осуществляется в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

7.17. Условия и порядок погашения облигаций: Погашение облигаций осуществляется в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

7.18. Условия и порядок погашения облигаций: Погашение облигаций осуществляется в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

7.19. Условия и порядок погашения облигаций: Погашение облигаций осуществляется в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

Table with columns: Периоды начисления процентного дохода, Периоды начисления дохода, Дата формирования реестра владельцев облигаций, Дата формирования реестра владельцев облигаций для целей выплаты процентного дохода.

Прогнозный доход выплачивается путем перечисления в безналичном порядке суммы процентного дохода в валюте номинала на счет владельца облигаций в дату окончания периода начисления процентного дохода.

В случае если дата выплаты процентного дохода выпадает на нерабочий день, выплата процентного дохода осуществляется в первый рабочий день, следующий за нерабочим.

Прогнозный доход по облигациям за первый период начисления дохода начисляется с даты, следующей за датой начала размещения облигаций по дату его выплаты.

Величина процентного дохода рассчитывается по формуле: D = Hn x Пд1 x T365 / 365 + Hn x Пд2 x T365 / 365 + ... + Hn x Пдп x T365 / 365

где: Пд — процентный доход, выплачиваемый периодически в течение срока ее обращения; Нп — номинальная стоимость облигации; Пд1, Пд2, ... Пдп — ставка рефинансирования Национального банка Республики Беларусь.

7.10. Дата начала погашения облигаций — 28.09.2020. Условия и порядок досрочного погашения облигаций: Банк может принять решение о досрочном погашении облигаций двести четвертого выпуска либо его части до даты окончания срока обращения в случае принятия соответствующего решения Наблюдательным советом Банка.

7.11. Условия и порядок погашения облигаций: Погашение облигаций осуществляется в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

7.12. Условия и порядок погашения облигаций: Погашение облигаций осуществляется в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

7.13. Условия и порядок погашения облигаций: Погашение облигаций осуществляется в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

7.14. Условия и порядок погашения облигаций: Погашение облигаций осуществляется в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

7.15. Условия и порядок погашения облигаций: Погашение облигаций осуществляется в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

7.16. Условия и порядок погашения облигаций: Погашение облигаций осуществляется в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

7.17. Условия и порядок погашения облигаций: Погашение облигаций осуществляется в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

7.18. Условия и порядок погашения облигаций: Погашение облигаций осуществляется в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

7.19. Условия и порядок погашения облигаций: Погашение облигаций осуществляется в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

7.20. Условия и порядок погашения облигаций: Погашение облигаций осуществляется в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

7.21. Условия и порядок погашения облигаций: Погашение облигаций осуществляется в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

7.22. Условия и порядок погашения облигаций: Погашение облигаций осуществляется в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

В случае если дата приобретения облигаций Банком выпадает на нерабочий день, приобретение осуществляется в первый рабочий день, следующий за нерабочим.

а) не позднее трех рабочих дней до предполагаемой даты продажи: — заявление о намерении осуществить такую продажу, которое должно содержать: наименование владельца облигаций; наименование ценной бумаги; количество облигаций, предложенных для продажи; банковские реквизиты счета для перечисления денежных средств за проданные облигации (в случае если приобретение облигаций осуществляется Банком на внебиржевом рынке); согласие с условиями приобретения облигаций Банком, которые изложены в настоящей Краткой информации; юридический адрес (место нахождения) и контактные телефоны владельца; наименование профессионального участника рынка ценных бумаг — члена секции фондового рынка Биржи, который будет осуществлять продажу облигаций (в случае если владелец облигаций не является профессиональным участником рынка ценных бумаг и продажа облигаций осуществляется на биржевом рынке); подпись уполномоченного лица и печать владельца — юридического лица. б) на внебиржевом рынке: обеспечить в порядке и сроки, определенные соответствующим договором купли-продажи, перевод указанных в заявлении облигаций со счета «депо» владельца — юридического лица на счет «депо» Банка.

в) на биржевом рынке: не позднее 10.30 дня продажи перевести в соответствии с законодательством Республики Беларусь указанные в заявлении облигации на соответствующий раздел своего счета «депо» для участия в торгах на Бирже.

При необходимости представить в Банк карточку с образцами подписей, заверенную в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

в) на биржевом рынке: не позднее 10.30 дня продажи перевести в соответствии с законодательством Республики Беларусь указанные в заявлении облигации на соответствующий раздел своего счета «депо» для участия в торгах на Бирже.

При необходимости представить в Банк карточку с образцами подписей, заверенную в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

в) на биржевом рынке: не позднее 10.30 дня продажи перевести в соответствии с законодательством Республики Беларусь указанные в заявлении облигации на соответствующий раздел своего счета «депо» для участия в торгах на Бирже.

При необходимости представить в Банк карточку с образцами подписей, заверенную в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

в) на биржевом рынке: не позднее 10.30 дня продажи перевести в соответствии с законодательством Республики Беларусь указанные в заявлении облигации на соответствующий раздел своего счета «депо» для участия в торгах на Бирже.

При необходимости представить в Банк карточку с образцами подписей, заверенную в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

в) на биржевом рынке: не позднее 10.30 дня продажи перевести в соответствии с законодательством Республики Беларусь указанные в заявлении облигации на соответствующий раздел своего счета «депо» для участия в торгах на Бирже.

При необходимости представить в Банк карточку с образцами подписей, заверенную в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

в) на биржевом рынке: не позднее 10.30 дня продажи перевести в соответствии с законодательством Республики Беларусь указанные в заявлении облигации на соответствующий раздел своего счета «депо» для участия в торгах на Бирже.

При необходимости представить в Банк карточку с образцами подписей, заверенную в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

в) на биржевом рынке: не позднее 10.30 дня продажи перевести в соответствии с законодательством Республики Беларусь указанные в заявлении облигации на соответствующий раздел своего счета «депо» для участия в торгах на Бирже.

При необходимости представить в Банк карточку с образцами подписей, заверенную в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

в) на биржевом рынке: не позднее 10.30 дня продажи перевести в соответствии с законодательством Республики Беларусь указанные в заявлении облигации на соответствующий раздел своего счета «депо» для участия в торгах на Бирже.

При необходимости представить в Банк карточку с образцами подписей, заверенную в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

в) на биржевом рынке: не позднее 10.30 дня продажи перевести в соответствии с законодательством Республики Беларусь указанные в заявлении облигации на соответствующий раздел своего счета «депо» для участия в торгах на Бирже.

При необходимости представить в Банк карточку с образцами подписей, заверенную в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

в) на биржевом рынке: не позднее 10.30 дня продажи перевести в соответствии с законодательством Республики Беларусь указанные в заявлении облигации на соответствующий раздел своего счета «депо» для участия в торгах на Бирже.

При необходимости представить в Банк карточку с образцами подписей, заверенную в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

в) на биржевом рынке: не позднее 10.30 дня продажи перевести в соответствии с законодательством Республики Беларусь указанные в заявлении облигации на соответствующий раздел своего счета «депо» для участия в торгах на Бирже.

При необходимости представить в Банк карточку с образцами подписей, заверенную в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

в) на биржевом рынке: не позднее 10.30 дня продажи перевести в соответствии с законодательством Республики Беларусь указанные в заявлении облигации на соответствующий раздел своего счета «депо» для участия в торгах на Бирже.

При необходимости представить в Банк карточку с образцами подписей, заверенную в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

в) на биржевом рынке: не позднее 10.30 дня продажи перевести в соответствии с законодательством Республики Беларусь указанные в заявлении облигации на соответствующий раздел своего счета «депо» для участия в торгах на Бирже.

При необходимости представить в Банк карточку с образцами подписей, заверенную в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

Шляхамі веры і духоўнасці

Зямля і кулі Святога поля

Перад вяскоўцамі выступае паэт Вадзім СПРЫНЧАН.

На Святым полі.

Адлічыце роўна сто гадоў. Уявіце сябе ў мінулым, сярэд поля недалёка ад ціхай рачулікі Шчыры, побач з узвышшам, з якога далёка відаць, па-ваеннаму кажучы, «аператыўную прастору». Тут стагоддзе таму грывелі кровапалітныя баі... Менавіта сюды прыехала ў першы дзень свайго падарожжа міжнародная навукова-асветніцкая экспедыцыя «Дарога да святыхаў».

Прасторы тут калісьці хапала усім ваюючым бакам: тады па гэтых мясцінах прайшлі лінія фронту Першай сусветнай вайны. Больш за два гады нейтральнага паласа аддзяляла войскі, якія глыбока і надоўга «ўгрызліся» ў зямлю шматкіламетровымі акапіямі, схаваліся за заслонамі калючага дроту, за жалезабетоннымі сценамі умацаванняў. Ужывалі ўсе віды агнястрэльнай зброі і атрутны газ.

Памятаю з расказаў бацькоў, што перад прыходам першых варажых атрадаў наўсю весяліліся. Пакінутыя хаты заахонілі адразу разабралі падчыстую: барвеннем яны засцілі балоцістыя нізіны, планууючы праход войск, — узгадвае Ура-

дзжэец вёскі Загор'е Міхась Загорскі. — Добрага лесу ў нашай мясцовасці не было, таму для сваіх штабных пабудов немцы прывозілі сасну здалёку. Моцнае, непадсочанае барвенне пасля вайны вяскоўцы выкапалі з варажых умацаванняў і выкарысталі ў зрубах адбудаваных хат.

Бацькоўская хата дзядзькі Міхася з такога «франтавога» лесу і сёння трывала стаіць у яго роднай вёсцы. На палях жа безліч паўзасыпаных акапаў Першай сусветнай вайны.

Тут за мінулыя стагоддзі праляглі шляхі войскаў шмат якіх дзяржаў, што наступалі і адступалі. Хто цяпер падлічыць колькасць палеглых салдат, хто вызначыць месцы іх пахаванняў? Магілы шматметровай даўжыні часоў Першай сусветнай вяскоўцы прыкладна могуць паказаць, але пра ранейшыя ведае толькі само поле. За безліч ахвяр называюць гэта поле Святым.

Сярод Святога поля цяпер высіца праваслаўная капліца. Яна — вынік дзейнасці па ўшанаванні памяці ахвяр, якую экспедыцыя ўжо дваццаць два гады лчыць адной са сваіх галоўных задач. Побач з капліцай, каля высачызнага Крыжа памяці, у зацены відаць грудок зямлі, пазначаны шыльдаю з надпісам: «Жывыя, не трывожце свяшчэнны прах магіл».

З'яўленне гэтай шыльдачкі растлумачыў мне ўдзельнік экспедыцыі, былы дырэктар мясцовай школы Іван Лычкоўскі: дажджы дагэтуль вымыва-

юць тут з зямлі ўсё, што нагадвае пра мінулыя баі. У якасці часам можна знайсці і косці, якія потым хаваюць побач з крыжам.

Па словах суразмоўцы, пахаванні часам прыцягваюць «чорных капальнікаў», ахвочых знайсці ўласныя рэчы палеглых. Узброеныя сучаснымі металашукальнікамі, яны ўчыняюць здзек з памяці, паганяць набрынялае салдацкай крывёю поле. Далёкія ваенныя падзеі ўзгадваюць не толькі старажылы. Па словах настаўніка, тэя далёкія дні сталі тэмаю школьных даследчых работ па гісторыі і краязнаўстве. Блізка ад аўтамабільнай дарогі ўстаноўлены невялікі помнік; далей, сярэд узаранага поля, маўкліва стаяць старыя доты (іх, як і помнік, утрымліваюць у парадку мясцовыя гаспадаркі).

Пасля таго, як у капліцы і ля Крыжа памяці прайшло памінальнае набажэнства, удзельнікі экспедыцыі паэты Вадзім Спрынчан, Міхась Башлакоў, кампазітар Ларыса Скоўцаў-Махнак выступілі перад жыхарамі суседніх вёсак. Прагучалі вершы, песні, прысвечаныя памяці ўсіх, хто загінуў на Святым полі за мінулыя стагоддзі. А яшчэ праз гадзіну ў Баранавічах адбылася прэзентацыя калекцыі фотаздымкаў газеты «Звязда», якая пазнаёміла глядачоў са шматгадовай дзейнасцю экспедыцыі «Дарога да святыхаў».

Яўген ПЯСЕЦКІ. Фота аўтара

Магутныя доты — памяць пра мінулыя баі.

На прэзентацыі фотакалекцыі «Звязды» ў Баранавічах.

Песню бярыце з сабою!

АДЛЯТАЮЦЬ ГУСІ

Трывожнай журбою напаўняецца асненне неба штогод. Клінам, ланцужом, чарадою цягнуцца птушкі ў вырай. Іх самотная пералічка нагадвае кароткі развіталы сней над родным краем. Тут яны з'явіліся на свет, тут прадоўжылі свой род і цяпер гэтую зямлю... пакідаюць. Наперадзе шлях — доўгі, нялёгкі, для жыцця выпрабавальны. Ці даядзецца ім вярнуцца сюды вясноў?..

наіпзітыўнасцю сімвалізм даікага гусіка супадае з сімвалізмам лебедзя. А свайкі гусак падаецца празмерна ганарлівым, крыху ганарліва-пыхлівым, часам абмежаваным, але па-сямейнаму клпатлівым.

Выкананне песні «Адлятаюць гусі» заслужанай артысткай Беларусі Наталляй Тамелай дакладна перадае аўтарскую задуму: тэраба любіць свой родны край і верыць у яго ўзнёсла-адважных, моцных духам, дасведчана-спрактрыкаваных насельнікаў. Чарада вытрымае ўсе выпрабаванні на небяспечным шляху, калі яна моцна адзінаства ўсіх птушак, а грамада дасягне росквіту толькі ў творчай супольнасці.

Верш Аляксандра ЛЯГЧЫЛАВА
Музыка Уладзіміра БУДНІКА

Надвая разрэжуць
Неба клінам гусі,
Над зямлёй жалобна
Кінуўшы «Бывай!»
Хіба гэта, мушці,
Плал па Беларусі,
Ці скажаць хацелі:
«Родная, чакай!»

Прывеў:
Можа, ўсё — так,
Можа быць — не,
Толькі свой край
Як жа вам не любіць.
Можа, ўсё — так,
Можа быць — не,
Адлятаюць гусі,
Толькі Беларусі не забывіць.

Разважліва

На-двая раз-рэ- жуць Не-ба клі-нам гу- сі, На зям-лю жа- лоб- на Кі-нуўшы «Бы-вай!» Хі-ба гэ- та, му- шці, Плал па Бе-ла-ру- сі, Ці ска-жаць ха-ца- лі: «Род-на-я, ча- кай!»

Мо-жа, ўсё — так, Мо-жа быць — не, Толькі свой край Як жа вам не лю-біць. Мо-жа, ўсё — так, Мо-жа быць — не... Ад-ля-та-юць гу-сі, Толькі Бе-ла-ру-сі не за-быць. // -быць.

Мы ляцім, як гусі,
Услед за чарадою
І чамусьці верым
Толькі важакам.
І сабе мы хлусім
У сваёй спакусе:

Хто ўзялаець гатовы —
Крылы знойдзе сам.

Прыпеў:
Падрыхтаваў Міхась ШАВЫРКІН

СЁННЯ

Сонца	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	7.01	18.59	11.58
Віцебск	6.51	18.49	11.58
Магілёў	6.51	18.49	11.58
Гомель	6.48	18.46	11.58
Гродна	7.17	19.15	11.58
Брэст	7.17	19.16	11.59

Месяц

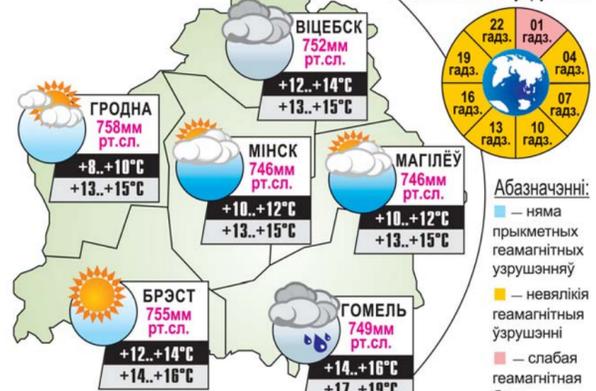
Поўня 28 верасня.
Месяц у сур'ор' Рыб.

Імяніны

Пр. Аляксандра, Валяр'яна, Ільі, Мікалая, Пятра, Сцяпана.
К. Люцыі, Тэрэзы, Юстыны, Ніла, Цыпрыяна.

ЗАЎТРА

...у суседзях

ВАРШАВА +14..+16°C	КІЕЎ +20..+22°C	РЫГА +14..+16°C
ВІЛЬНЮС +14..+16°C	МАСКВА +18..+20°C	С.-ПЕЦЯРБУРГ +13..+15°C

26 ВЕРАСНЯ

Еўрапейскі дзень моў. Праводзіцца з 2001 г. пры падтрымцы Камісіі па адукацыі ЮНЕСКА з мэтай прыцягнуць увагу грамадскасці да важнасці вывучэння мовы, а таксама палепшыць уяўленне аб ўсіх мовах, якія культывуюцца ў Еўропе.

1898 год — нарадзіўся Джордж Гершвін, амерыканскі кампазітар і піяніст. У 12 гадоў ён стаў самастойна вучыцца іграць на фартапіяно, сам спясаіцаў мастацтва складання музыкі. Аднойчы ён нават вырашыў узяць пару урокаў кампазіцыі ў Марыса Равеля, але той адмовіўся і ў сваю чаргу спытаў Гершвіна, колькі ён узяў за тое, каб вучыць Равеля. Прафесійна музыкі ён пачаў займацца з 1914 года, працуючы акампаніятарам у музычным выдавецтве, а таксама падзарабляючы піяністам у рэстаранах. У наступныя гады выйшла нямаля творы Гершвіна, якія гучалі ў многіх брадвейскіх пастаноўках. Але асабліва папулярнасць і слава вялікага кампазітара прыйшлі да яго пасля «Блакитнай рапсодыі» (1924), у якой ён бліскава злучыў джаз і класіку. З гэтым творам звязана таксама імя Пола Уайтмена, «караля джаза», але той да ідэі паставіўся вельмі скептычна. Якое ж было здзіўленне кампазітара, калі ў газетах ён прачытаў, што роўна праз месяц адбудзецца канцэрт Уайтмена і яго аркестра, для якога Гершвін напісаў эксперыментальны твор. Давялося пісаць. На прэмеры прыйшлі такія кампазітары, як Леапольд Гадольф, Сяргей Рахманінаў, Ігар Стравінскі, Эрнст Блох. І нават такая спрактыкаваная публіка прыняла твор з захапленнем. Потым кожны новы твор Гершвіна становіўся яго трыумфам. На жаль, пражыў кампазітар вельмі нядоўга. На 39-м годзе жыцця, 11 ліпеня 1937 года, ён памёр пасля нядоўгай аперачыі па выдаленні пухліны галаўнога мозгу ў Галівудзе, штат Каліфорнія.

1915 год — нарадзіўся Сяргей Смірноў, рускі пісьменнік. Стварыў цыкл дакументальных апавесцў ад геральчнай абароне Брэсцкай крэпасці ў 1941 г. Асноўныя творы пра вайну напісаны на дакументальным матэрыяле. Быў адным з ініцыятараў стварэння музея абароны Брэсцкай крэпасці-героя. Яго выступленні ў друку, на радыё і «Расказах ад геральцамі» і тэлебачанні ў тэлеальманаху «Подзвіг» нарадзілі масавы патрыятычны рух па вышук невядомых герояў і выключна малавядомых старонак мужнасці і гераізму савецкай вайны ў Вялікай Айчыннай вайне. Аўтар кінасцэнарыяў мастацкіх і дакументальных фільмаў. Многія творы Смірнова перакладзены на беларускую мову. Яго імен названа вуліца ў Брэсце.

1940 год — 75 гадоў таму нарадзіўся (вёска Курганец Вілейскага раёна) Анатоль Яўхімавіч Арцімовіч, беларускі скульптар, прафесар, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі (2013). У 1966 годзе скончыў Беларускі тэатральна-мастацкі інстытут. З 1970 года выкладае ў Беларускай акадэміі мастацтваў. Асноўныя працы ў галіне манументальнай скульптуры: помнікі Рагнедзе і Ізяславу ў Заслаўі, Еўфрасіні Полацкай і Мінску. Адзін са стваральнікаў Кургана Славы Савецкай Арміі-вызваліцельцы Беларусі і мемарыяльнага комплексу Брэсцкай крэпасці-герой. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі (1999).

Было сказана

Янка СІПАКОЎ, паэт, пісьменнік:
«Усё мае сваю мяжу. І толькі цяргпенне нашае, о Божа, бязмежна».

УСЕ ЗВАННІ І ПАСАДЫ ГЭТАГА ЧАЛАВЕКА ПЕРАЛІЦЫЦЬ ЦЯЖКА, АЛЕ Ж...

Прафесару, члену-карэспандэнту Нацыянальнай акадэміі навук, заслужанаму юрысту Беларускай ССР, былому міністру юстыцыі і старшын Канстытуцыйнага Суда, дэпутату Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусі 12-га склікання, кавалеру ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга, аўтару амаль паўтысячы

навуковых прац Валерыю Гур'евічу ЦІХІНУ — 75!
Загадзя і ад усёго сэрца віншум Вас, шануюны Валерыі Гур'евіч, з юбілеем! Зычым моцнага здароўя на доўгія гады, шчасця, дабрабыту і новых творчых поспехаў на карысць нашай Беларусі!
З нізкім паклонам сплужачы Акадэміі кіравання пры Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь А.Н. СЕМЯНЦОЎ і Вянец

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

ПАКАШТУЙЦЕ!

Блінцы з курнай печані

Спатрэбіцца: печань курная — 460 г, малако — 250 мл, яйка курнае — 2 шт., манка — 2 ст. л., мука — 2 ст. л., цыбуля рэзчатая — 2 шт., морква — 3 шт., алей, соль, перац.

Курную печань неабходна старанна прамыць, ачысціць ад плёнак і перакруціць на мясарубцы. Дабавіць у фарш яйкі, муку, манку, соль і перац. Усё добра змяшаць. У масу падліць малако і яшчэ раз добра змяшаць ці ўзбіць блендарам і пакачаць хвілін 40, каб манныя крупы набылі. У гэты час можна заняцца начынкай. Цыбулю нарэзаць невялікімі кубікамі і крыху абсмажыць на алеі. Моркву надзерці на буйной тарцы, далучыць да цыбулі і смажыць хвілін 10. Пасаліць і паперчыць на смак. З пчолачнай масы выпякаем тонкія бліны на алеі. Гарачы бліны пры жадаанні можна крыху прамарзаць маянцам і потым пакласці прыкладна 1 дэсертную лыжку начынкi і скласці канверцікам.

Яблычны пляцок

Спатрэбіцца: яблыкi сярэднія — 10 шт., жаўткі яечныя — 4 шт. (2 — у цеста, 2 — у начынку), мука — 300 г, разрыхляльнік цеста (можна замяніць содай, пагаішанай воцатам) — 1 ч. л., смятана (у цеста) — 2 ст. л., цукар — 200 г (100 г — у цеста, 100 г — у начынку), масла — 200 г, какава-парашок — 2 ст. л. (з горкай), галюшка какасавая — 50 г, бялок яечны — 4 шт., крухмал — 1 ст. л., ванільны цукар — 1 пак.

Паддыдзе форма 25,5 x 20,5 або нават крыху большшая.
Муку прасеяць, дабавіць масла кавалачкамі і расцерці рукамі ў крошкі. Дадаць 2 яечныя жаўткі, смятану, 100 г цукру. Падзяліць цеста на 2 часткі, адну частку загарнуць у плёнку і пакласці ў халадзільнік на гадзіну. У другую частку падмяшаць 1 ст. л. мукі і адправіць у маразільнік.
Для начынкi яблыкi надзерці на буйнай тарцы. Жаўткі расцерці з цукарам дабяла, дабавіць да яблыкў, усыпаць крухмал, какаву, ванільны цукар і какос. Какос можна замяніць здробнымі арэшкамі ці разынкамі. У канцы вельмі акуратна увесці узбітыя ў моцную пену бялкі. Цеста з халадзільнікi выкладзіць на доўгай формы. Звернуць размеркаваць начынку. На яе раўнамерна надзерці на буйнай тарцы цеста з маразільніка. Выпякаць пры 160—170 °С каля гадзіны. Астудзіць у форме, акуратна выняць і пасыпаць цукровай пудрай або заліць шакаладнай глазурай.

ХАТНІ МАЙСТАР

Новая старая мэбля

Бюджэтныя спосабы штучна састарыць драўляную мэблю
Для загараднага дома добра падыходзяць ідэі ў сельскай стылі і ў стылі вінтаж. І другі стыль адрозніваецца выкарыстаннем старой і штучна састараных прадметаў ужытку, вырабленых з натуральных матэрыялаў, а таксама прымяненнем дрэва ў аздабленні.
Можна набыць бюджэтную мэбля з масіву сасны і штучна састарыць. Тым болшы ў продажы ўсё вялікі выбар драўляных сталю, тумбаў, шафаў, якія можна купіць для кухні.

ЭФЭКТ САСТАРАНАГА ДРЭВА
Бязрэм марганцова і раздзімае яе вадой да атрымання насычанага раствора. Затым пэндзлем са шчэціны наносім раствор на дрэва. Ад яго насычанасці залежыць выніковы колер дрэва. Ён будзе нераўнамерным, а з карычыватымі «падпалінамі». Такім чынам можна апрацаваць любую драўляную паверхню.

ПАЦЁРТАСЦІ
Састарыць пафарбаваную мэблю можна так. Спачатку наносіцца слой фарбы аднаго колеру. Пасля высыхання — слой фарбы на тон цямнейшай або святлейшай. Калі фарба падохне, заіраем вульгі і любія іныя месцы наждачнай паперай з дробным зернем. Такім чынам можна атрыліваць прыгожыя пацёртацы.

ЗАПАТА ПАЦІНА
Фарбуем, скажам, крэсла ў чырвоны колер, чакаем высыхання, а затым наносім дзе-нідзе зверху сухой губкай залатую акрылавую фарбу. Пасля абавязкова пакрываем лакам.

ВАРТА ВЕДАЦЬ

Коркавае пакрыццё з часам мяняе колер

Пад прамым уздзеяннем ультрафіялетавых прамянёў корак паступова святлее. Уласцівы яго натуральны калеровай гаме рухова-чырвоныя тоны з часам пертворацца ў залаціста-бурштынавыя.

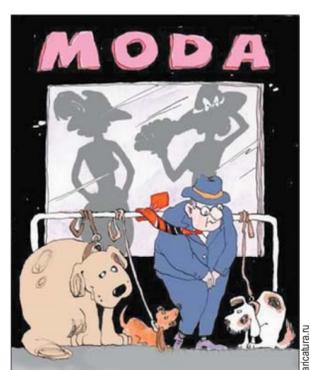
На жаль, перашкодзіць гэтаму натуральнаму працэсу ніяк нельга. Лепш выбіраць таніраванае рашэнне — афарбаваныя ў цёмны колер з захаваннем бачнай тэкстуры коркавага пакрыцця, у якіх першапачатковае аблічча застаецца нашмат даўжэй, чым у пакрыццяў, якія не прайшлі такой апрацоўцы.
Коркавыя пліткі найбольш схільныя да выцітанія, і змяненне колеру вы зможце заўважыць ужо праз год. Такія пліткі, якія проста прыкляіваюцца на падлогу, маюць усёго два слоі: слой прасаванага корка і коркавы шпон. У іх няма ніякіх дадатковых ахоўных пакрыццяў. Такія пліткі неабходна пакрываць двума слаямі лаку, каб максімальна падоўжыць іх існаванне.
У адрозненне ад пліткі, падлогувыя коркавыя панелі маюць дадатковы ахоўны верхні слой, які абараняе корак ад механічных пашкоджанняў і зніжае хуткасць выцітанія.

УСМІХНЕМСЯ

- Хадзілі з татам у цір.
- І як поспехі?
- Паляваннем нам не пращыць.

Мая сяброўка паабяцала падарыць сваёй дачцы новы iPad за тое, што яна прайройдзе з шоствага класа ў сямі. Мне ў дзясцінстве бацькі абяцалі даць па шый, калі не перайду!

— Вова, я чую, ты ажаніўся! Віншую ад усёй душы! Ты шчаслівы?
— А куды дзязяцца?..

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМРА 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРПІОКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. ДРЬБІА (намеснік галоўнага рэдактара), Н.КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А.КЛЯШЧУК, М.ЛІТВІНА (намеснік галоўнага рэдактара), А.ЛЯХОВІЧ (першы намеснік дырэктара), Н.РАСОЛЬКА, С.РАСОЛЬКА, А.СЛАНЕСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В.ЦЕЛЯШУК, Л.ЦІМОШЫК.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прымійнай — 287 19 19 (тэл./факс); адрэдакцыі: лісьмаў — 287 18 64, падліскі і распысюджвання — 284 44 04, 287 17 21, скартарыята — 292 05 82, аддзельных за выпуск дадаткаў: «Чырвоны змен» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 44 12, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Магілёве: 32 74 31, па Мінскай вобл.: (017) 292 21 03; бухгалтарыя: 287 18 81.

http://www.zvyazda.by; ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79.

e-mail: info@zvyazda.minsk.by, РЕКЛАМЫ e-mail: reklama@zvyazda.by

(для зваротаў): zvarot@zvyazda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй лісьмы. Рэдактар матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар.

Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета адпублікаваная ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку», ЛП № 02330106 ад 30.04.2004.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 2